

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

**Мандри
в епоху
Павла III**

**Куди
поділися
козлоногі
фавни**

► СТОР. 8

Класна робота

**«У світі
кожній
людині
потрібен
друг»**

► СТОР. 11

**Хитрий
грип?**

**Вірусна
мутація**

► СТОР. 12

№ 230 (4730)

П'ЯТНИЦЯ, 4 ГРУДНЯ 2009 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Свято не місцевого масштабу

Завтра у спортивної України — велике свято. В Харкові після дуже серйозної реконструкції урочисто відкриють стадіон «Металіст». Тепер ця арена має найвищу категорію і готова прийняти матчі Євро-2012.

А тепер про зручності і для глядачів, і для спортсменів. Розмір поля з натуральним газоном — 105 x 68 метрів. Освітлення — 2400 люкс. Трибуни — 41 307 місць. Для представників ЗМІ — 601 місце (з них 300 зі столами), для медіа-оглядачів — 156 місць, коментаторські позиції — 86. Є місця і для інвалідів різних груп — 104. Два екрани надаватимуть різноманітну інформацію. А полікарбонатний дах захищає від негоди сто відсотків глядацьких місць.

Одне слово, всі технічні, адміністративні та медіа-приміщення відповідають вимогам УЄФА з проведення чвертьфінальних матчів чемпіонату Європи. Утім, не тільки футбол тут господарюватиме. Адже на стадіоні є все необхідне і для легкоатлетів. Причому вони матимуть змогу проводити змагання найвищого міжнародного рівня.

Фото надане прес-службою ФК «Металіст».

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

**Акцизи на
тютюнові вироби
та мораторій на
підвищення цін на
медпрепарати:
вето не подолано**

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 3 ГРУДНЯ

Учорашнє сесійне засідання розпочалося з розгляду низки законопроектів, які повернуто Президентом. Зокрема, глава держави застосував право вето до закону «Про внесення змін до законів України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» та «Про ставки акцизного збору на тютюнові вироби».

► СТОР. 2

ПОДІЇ

**Угоду про асоціацію
не підпишуть,
але виконуватимуть**

Сьогодні у Києві відбудеться тринадцятий саміт Україна—ЄС. Найактуальніше питання порядку денного — переговори стосовно Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Цей документ замінить чинну Угоду про партнерство і співробітництво. Нашу державу на саміті представить Президент Віктор Ющенко, а ЄС — президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу та прем'єр-міністр головної у Євросоюзі Швеції Фредрік Рейнфельдт. Водночас уже напередодні було відомо, що Угоду про асоціацію на саміті підписати не вдасться.

► СТОР. 5

**Шахтарі залишають
«копанки»**

Держпідприємство «Ровенькиантрацит» продовжує збільшувати свій штат за рахунок шахтарів-нелегалів. Уже працевлаштовано 1000 чоло-

вік, що втратили роботу внаслідок закриття нелегальних розробок корисних копалин. «Люди зрозуміли, що на «копанках» у них немає соціального захисту й повної безпеки, тому й повернулися на державне підприємство», — коментує ситуацію гендиректор «Ровенькиантрацит» Юрій Зюков. Він зазначив, що завдяки постанові Кабміну «копанки» втратили можливість збуту вугілля державним тепловим електростанціям, тому багато з них змушені закритися, повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.

**Суспільне мовлення:
бути чи не бути?**

Про необхідність запровадження в Україні суспільного мовлення не говорив хіба що лінивий. Дискусії з цього питання тривають не один рік, однак віз і нині там. І річ зовсім не у відсутності законодавчих ініціатив, а в реалізації хоча б кількох з них на практиці.

Учора на «круглому столі» з теми «Створення системи суспільного мовлення в Україні: європейські стандарти і українські реалії» експерти вкотре вирішували, що заважає появі «мовлення для народу» у країні.

► СТОР. 4

КОРОТКО

■ За даними Мінфіну, на 31 жовтня 2009 року зовнішній державний борг України перевищив 15 млрд. доларів.

■ 6 грудня з нагоди 18-ї річниці Збройних сил України у дев'яти містах відбудуться святкові феєрверки та салюти.

■ Уряд Росії обнулив вивізні експортні мита на сиру нафту з низки родовищ Східного Сибіру.

■ Попри теплу погоду цієї суботи на майдані Незалежності відкриють каток.

■ Російська нафтова компанія ВАТ «Татнафта» прийняла рішення ліквідувати українське представництво.

100 спеціальних академічних стипендій уряду для студентів-інвалідів

Акцизи на тютюнові вироби та мораторій на підвищення цін на медпрепарати: вето не подолано

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 3 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами першого заступника глави секретаріату Президента Олександра Шлапака, цей закон, який передбачає збільшення ставок акцизного збору на тютюнові вироби, не може бути підписаний, оскільки внаслідок цього сума акцизного збору в ціні однієї пачки сигарет без фільтра буде орієнтовно у 4,3 разу вища, ніж у Росії, а сигарет з фільтром — у 3,3—3,8 разу вища. На думку Президента, це створює ризик збільшення надходження в Україну контрабандної продукції, що може призвести до скорочення виробництва в Україні. Також Президент не погоджувався із пропозицією про виключення із закону про держбюджет на 2009 рік статті 57, яка встановлює, що обласні районні ради під час затвердження відповідних бюджетів мають виходити з того, що середньомісячна зарплата працівників виконавчого апарату ради не повинна перевищувати розмір заробітної плати працівників апарату відповідної держадміністрації.

Заступник голови Бюджетного комітету Олег Ляшко у відповідь наголосив, що з 1 січня 2010 року Російська Федерація підвищує акцизи на тютюнові вироби на 30 відсотків, а Молдова — на 40. Тож, «якщо ми зараз не піднімемо акцизи в Україні, у нас знову будуть найдешевші цигарки в Європі». Крім того, О. Ляшко зазначив, що тютюнові компанії, не чекаючи підвищення акцизів, уже на 1—2 гривні збільшили ціни на цигарки, тож замість бюджету ці кошти йдуть до кишень тютюнових баронів. Завершуючи свій виступ, О. Ляшко повідомив, що Бюджетний комітет пропонує частково підтримати пропозиції Президента та ухвалити нову редакцію закону. Однак наступне голосування показало, що цю пропозицію підтримали лише 211 народних депутатів, тож законопроект про підвищення акцизів на тютюнові вироби скасовано.

Така само доля спіткала ухваленій Верховною Радою закон «Про мораторій на підвищення цін і тарифів на лікарські засоби та вироби медичного призначення». Президент, повертаючи його до Верховної Ради, зазначив, що запровадження мораторію може призвести до зникнення з обігу в Україні окремих видів лікарських засобів, появи на ринку фальсифікованих ліків, поширення контрабанди та фактичного зруйнує ринок медпрепаратів. Крім того, законопроект не враховує, що близько 75 відсотків лікарських засобів, які використовують українські споживачі, — іноземного виробництва, а майже 90 відсотків вітчизняних медичних препаратів виготовляються з імпортованої сировини, і це означає, що ринок ліків безпосередньо залежить від валютного курсу. У зв'язку з цим О. Шлапак нагадав, що станом на 1 липня 2008 року (саме за цінами, що склалися на цей період, пропонувалося реалізувати медикаменти) долар коштував 4,85 гривні, тоді як на кінець жовтня 2009 року, коли ухвалювався цей закон, вартість долара зросла до 8 гривень. Тож набрання цим законом чинності неминуче призведе до втрати обігових коштів підприємств, скорочення обсягу та асортименту ліків. Наприклад, за словами О. Шлапака, для фармкомпанії «Дарниця» стане нерентабельним виробництво близько 80 відсотків найнеобхідніших препаратів.

Співдоповідач, голова підкомітету Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Юрій Гайдаєв зазначив, що ціни диктують півтора десятка дистриб'юторів, котрі контролюють до 80 відсотків ринку лікарських засобів. Як наслідок, майже у кожній третій аптеці під час перевірок зафіксовано значне перевищення цін, і це при тому, що про такі перевірки було повідомлено заздалегідь. А це, на його думку, означає, що «в нас немає ринку, а є базар, де хто яку хоче, таку ціну й ставить. Тому й маємо ситуацію, коли у двох розміщених

поряд аптеках ціни на медикаменти можуть відрізнятись у півтора разу». Відтак він закликав народних депутатів подолати вето Президента. Однак цю пропозицію підтримали лише 218 народних депутатів, тож цей законопроект також відхилено.

У першому читанні ухвалено законопроект про економічні засади поводження з окремими видами майна та законопроект про посилення відповідальності за реалізацію неповнолітнім та за незаконну реалізацію алкогольних напоїв і тютюнових виробів. У цілому як закон ухвалено зміни до Закону «Про наукову та науково-технічну діяльність» стосовно зарахування навчання в докторантурі до стажу наукової роботи.

У першому читанні ухвалено і законопроект про внесення змін до закону про держбюджет на 2009 рік, який стосується фінансування правосуддя. Зокрема, у зв'язку з підвищенням витрат на поштові відправлення, зв'язок, комунальні послуги цим документом передбачено виділення державній судовій адміністрації додатково 124,3 мільйона гривень. Також у першому читанні ухвалено проекти постанов про внесення змін до постанови парламенту «Про заснування соціальних стипендій Верховної Ради для студентів вищих навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей» та про внесення змін до постанови «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради студентам вищих закладів освіти».

На початку засідання голуючий привітав із днем народження народного депутата Олега Ляшка.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Свобода слова потерпає від свавілля олігархів і чиновників

СЛУХАННЯ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Ключовими проблемами якісної роботи ЗМІ є насамперед втручання засновників мас-медіа у редакційну політику, роздержавлення засобів масової інформації та забезпечення нормальних, безпечних умов для журналістської діяльності. Такої думки дійшли учасники парламентських слухань «Про стан свободи слова в регіональних засобах масової інформації».

Мене часто запитують, — зазначила голова парламентського Комітету з питань свободи слова Ганна Герман, — чи є свобода слова в Україні? Скажу вам відверто: часом я гублюся і не знаю, що на це запитання відповісти. І тоді я згадую слова В'ячеслава Чорновола, який сказав мені їх у 90 році: «Знаєш, Ганно, я не вірю у незалежну пресу, але я вірю в незалежних журналістів». Я думаю, що ці слова дуже актуальні сьогодні у контексті цієї ситуації, яку ми з вами переживаємо. На думку депутата, вірити в незалежну пресу особливо важко сьогодні, коли місцеві чиновники забирають приміщення редакцій і знаходять різні способи для того, щоб тиснути на мас-медіа фінансово.

Про один із таких фактів з парламентської трибуни розповів головний редактор львівської газети «Ратуша» Микола Савельєв. За його словами, з приходом у 2006 році нового міського голови редакція відчула на собі шалений тиск, адже «насмілилась мати власну думку і вмотивовано критикувати (не прогнали жодного судового процесу) його і його оточення».

Оточивши себе родичами, — додав він, — міський голова створив таку структуру, яка дозволила йому, не криючись, абсолютно безкарно чинити у Львові все, що заборонено законом. Редакцію позбавляли фінансування, забороняли друкуватися у видавництві, намагалися роздержавнити, влаштовували масові перевірки. Так тривало п'ять місяців. Врешті-решт головний редактор і ще двоє журналістів почали безстрокову голодовку у приймальні міського голови. Лише після цього сесія міської ради ухвалила рішення про фінансування видання.

На думку ж голови Національної спілки журналістів Ігоря Лубченка, політична ситуація в державі, ускладнена гострими протиріччями між Президентом і Прем'єр-міністром, розв'язала руки олігархам і чиновникам для наступу на свободу слова й права журналістів.

Критичні виступи у ЗМІ нерідко супроводжуються багатотисячними судовими позовами, зазначив він. У цьому контексті голова НСЖУ нагадав про «щедрий дарунок від депутатів Верховної Ради, які проголосували за те, що сума відшкодувань за моральну шкоду повинна враховувати статус критикованої особи», та розцінив це як ще один спосіб «натягнути вуздечку на пре-

су». Якщо держава ідентифікує себе як демократична, вона повинна бути зацікавлена у якнайшвидшому становленні незалежної і якісної журналістики, переконаний Ігор Лубченко.

Варто зазначити, що у своїх виступах учасники слухань здебільшого критикували представників БЮТу. Втім, вороги преси є в усіх ключових політичних командах, переконаний народний депутат Андрій Шевченко. «Політична дурість і чиновницьке хамство не мають партійних кольорів, — зазначив він. — Тож треба говорити про абсолютно системні речі, від яких залежить професія».

Найголовніша проблема, на думку депутата, полягає в тому, що у влади є замало розуміння, як живе професія і що їй потрібно. «І тому ми бачимо, що з'являються такі речі, як нещодавно ухвалені у Верховній Раді зміни до Цивільного кодексу, за якими депутата «обб्रेхати» було б дорожче, ніж учителя, але дешевше, ніж Президента. Тому з'являється ініціатива, підписана моїми колегами з Партії регіонів і КПУ про те, що державні телерадіокомпанії та їх редакційна політика повинні визначатися, контролюватися і керуватися парламентським Комітетом з питань свободи слова».

Крім того, через критику здебільшого однієї команди, у парламентарія виникли підозри, що слухання будуть використані як спроба зманіпулювати ситуацією в інтересах іншої команди, «у якої не найкраща репутація в журналістських колах».

Підсумовуючи результати засідання, Ганна Герман змушена була констатувати, «що навіть дрібної частини тих проблем, з якими приїхали люди, висловлено не було». «Мені дуже шкода, що по суті ми сьогодні зробили холостий постріл», — сказала вона. Такої думки депутат, зокрема, дійшла з огляду на відсутність представників Кабінету Міністрів, хоча їх запрошували. «Тому ми можемо сьогодні бути і надіятися лише на нашу солідарність, на те, що ми будемо підтримувати одне одного не тому, що ми належимо до однієї партії, що ми будемо виходити сюди і лити бруд на колегу, тому що він належить не до тієї партії. Ми повинні підтримувати одне одного, бо ми належимо до одного цеху і сповідуємо одну мораль і однакові демократичні принципи».

Олена ГОРБУНОВА.

Разом з легендами українського спорту

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

На Черкащині, у спортивному комплексі «Селена», відбулася зустріч народного депутата, голови Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Павла Костенка і видатних спортсменів, гравця київського «Динамо» Андрія Шевченка та відомого тенісиста Андрія Медведєва з черкаськими школярами.

На мальовничому березі Дніпра легенди українського спорту провели

майстер-класи для юних тенісистів. У показових виступах також взяв участь Павло Костенко, який вже давно займається розвитком дитячого тенісу на Черкащині.

У планах народного обранця і громадського діяча — проведення на своїй батьківщині, у Черкасах, грандіозного спортивного свята, в якому візьмуть участь найзнаменитіші спортсмени країни.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
На знімку (зліва направо): Андрій Шевченко, Андрій Медведєв та Павло Костенко відповідають на запитання журналістів.

Фото автора.

Треба уникнути екологічної катастрофи

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у четвер взяв участь у Міжнародній науковій практичній конференції на тему: «Глобальні зміни клімату», яка відбулася у Львівському національному лісотехнічному університеті.

«Для того, щоб уникнути можливої екологічної катастрофи та проблем, пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища, політики, державні мужі, приймаючи рішення, мають керуватися настановами, які були б визначені у висновках вчених», — заявив В. Литвин у своїй промові під час відкриття конференції. На його думку, будь-які закони, укази Президента або постанови уряду повинні прийматися з урахуванням «експертного висновку наукового співтовариства, а не політичної доцільності». «Тоді у нас не буде таких проблем, як повені, спустошення земель, забруднення річок, повітря тощо», — зазначив керівник парламенту. «Сьогодні має звучати голос інтелекту, голос університетської корпорації та наукового співтовариства», — сказав В. Литвин, звертаючись до учас-

Володимир Литвин і ректор Львівського національного лісотехнічного університету Юрій Туниця.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ників конференції. — Саме ви маєте окреслити вимоги, яким повинна відповідати організація нашого життя. Не «розходитися по квартирах», не демонструвати відданість тим чи іншим вождям та політичним силам, а дбати про напруження засад, на яких ґрунтуватиметься наше майбутнє». Голова Верховної Ради України наголосив, що Україна повинна забезпечити свій розвиток, спираючись на власні сили, і має для цього всі можливості. «Проте скільки б не говорили про роль і значення

науки, скільки б указів не видавали, цього неможливо досягти, поки економіка монополізована. Добре, що у нас є великий капітал, але важливо, щоб він був національним та відповідальним і вкладав кошти у розвиток країни, а не вивозив їх за кордон», — сказав він. Представники середнього та малого бізнесу, аби «вижити» і бути конкурентоспроможними, вимушені впроваджувати новітні технології, а монополізація рівень конкурентоспроможності знижує, пояснив В. Лит-

вин. У цьому контексті керівник парламенту висловив думку про доцільність закріплення на законодавчому рівні преференцій для підприємств, які запроваджують передові технології у сфері енерго- та природозбереження. Учасники конференції також обговорили результати наукових досліджень з питання створення Екологічної конституції Землі. За словами ректора університету Юрія Туниці, саме В. Литвин свого часу підтримав таку пропозицію університету, завдяки чому відповідні напрацювання стали підґрунтям для ініціатив України, офіційно виголошених на сесіях Генасамблеї ООН 2008—2009 рр.

«Прийняття світовою спільнотою Екологічної конституції Землі як міжнародного правового документа екологічної безпеки планети дасть змогу розглядати його як основний закон, який підлягає безумовному виконанню, що сприятиме подоланню проблем екологічного характеру, з якими стикатиметься людство у цьому столітті», — сказав В. Литвин, відповідаючи на запитання журналістів. — По суті справи, це проблема виживання людства в умовах змін клімату та технічного прогресу».

Як повідомлялося раніше, Голова Верховної Ради України у четвер-п'ятницю перебував з робочими поїздками у Львівській та Рівненській областях.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Партія регіонів за відкриті списки

Голова Партії регіонів, кандидат у Президенти Віктор Янукович пропонує проводити вибори до Верховної Ради, місцевих рад та Президента один раз на п'ять років, **повідомляє прес-служба ПР.**

На його переконання, саме такий підхід, по-перше, створить у країні умови для стабільності, а по-друге, підвищить рівень відповідальності політиків.

Також лідер опозиції наголосив, що кожен депутат повинен нести відповідальність перед своїми виборцями. «Ми пропонуємо відкриті списки і закріплення депутатів за округами для того, щоб люди могли голосувати за конкретну людину, незалежно від того, до якої політичної партії він належить. Це дуже важливо», — зазначив парламентарій.

«Якщо ж говорити про перспективу, то ми вважаємо, що на рівні місцевих рад депутати повинні обиратися за мажоритарною системою. Це дасть змогу підвищити ефективність роботи депутатів місцевих рад і їхню відповідальність за кінцеві результати своєї роботи», — сказав він.

Усунути касту недоторканих

Треба усунути з усіх рівнів влади «касту недоторканих», яка збудувала систему безкарності та кругової поруки. Про це заявила кандидат на пост Президента Інна Богословська. Вона наголосила: «Ще жодну справу з розслідування злочинів за участю високопоставлених чиновників і депутатів так і не було доведено до кінця». За її словами, нинішня державна політика спрямована не на зміну теперішнього стану справ, а на цементування кастового устрою українського суспільства. Правова держава лишається не більше ніж фікцією. Найжахливіше, що це навіть не намагаються приховати.

На думку Інни Богословської, треба провести повну атестацію працівників МВС, прокуратури, СБУ, судів. Бо МВС — це не філія політичної партії.

Хто боїться фальсифікацій?

Партія регіонів не бере участі у голосуванні за зміни до закону про Державний

ВИБОРИ — 2010

реєстр виборців та зміни до закону про вибори Президента, тому що зацікавлена у фальсифікаціях. Про це заявив народний депутат від БЮТ Сергій Соболев.

Регіонали блокують прийняття закону про Державний реєстр, бо різниця між тим, що вони показували на минулих президентських виборах та кількістю виборців у Державному реєстрі, становить сотні тисяч людей. Їм треба десь взяти ті мільйони голосів», — зазначив народний депутат. На його думку, фальсифікаціям можуть сприяти деякі норми у законі про вибори Президента. «У схваленій редакції закону є норма, що дільничні виборчі комісії можуть вносити людей у списки безпосередньо у день голосування», — сказав він.

Сергій Соболев вважає, що така норма може привести до того, що 17 січня на виборчих дільницях зможуть голосувати підставні люди, **ідеється на сайті БЮТ.**

Люди з обмеженими можливостями отримають колеса

На вчорашньому позачерговому засіданні Кабінету Міністрів пролунало багато оптимістичних обіцянок полегшити життя інвалідам. Однак, на жаль, про людей із обмеженими можливостями згадують лише раз на рік — з нагоди Міжнародного дня інвалідів.

Українські інваліди протягом одного року отримають нові автомобілі спільного українсько-китайського виробництва, повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. За даними уряду, наразі в черзі на безплатне отримання авто по інвалідності перебувають 93 тисячі осіб. «Треба зробити так, щоб вони не чекали 5—10 років і більше», — сказала прем'єр. — Це буде зроблено протягом одного року, а держава потім зможе спокоїно протягом 20 років помалу розраховуватися, не ламаючи фінансових балансів».

Чергу на отримання автомобілів, згідно з рішенням Кабміну, буде розділено на дві частини. В першочерговому порядку

до кінця 2009 року автомобілі отримають громадяни, в сім'ях яких два й більше інвалідів. «На це сьогодні в уряді є фінресурси, незважаючи на кризу», — запевнила Ю. Тимошенко. Для держнагляду за дотриманням прав інвалідів у сфері трудового законодавства уряд створить спеціальний орган, який матиме право застосовувати, за словами прем'єра, «серйозні штрафні санкції». Отримані кошти спрямовуватимуть на створення нових робочих місць для інвалідів. Уряд звітує, що торік було створено 8 тисяч таких робочих місць, і обіцяє зберегти серйозну позитивну динаміку. «В 2012 році ми ставимо перед собою серйозну ам-

бітну мету — створити 12 тисяч нових робочих місць для людей з обмеженими можливостями, — пообіцяла Ю. Тимошенко. — Якщо вони будуть забезпечені роботою, будуть самодостатніми, то більшість питань у цій сфері буде вирішено».

Ще одна обіцянка від глави уряду — що найближчим часом буде ратифіковано Міжнародну конвенцію про права інвалідів. «Це комплексний документ, у якому узагальнений світовий досвід у цій сфері, — сказала прем'єр. — Після ухвалення відповідного рішення урядом, ми направимо конвенцію до парламенту».

Під час засідання уряду порушувалися і проблеми врахування потреб інвалідів у будівельних стандартах, створення можливостей для пересування людей на візках вулицями та транспортом, отримання дітьми-інвалідами якісної освіти. Прем'єр визнала недостатньою роботу в цьому напрямі та у виконанні держпрограми «Без-

бар'ерна Україна», відзначивши, що повинні бути створені умови для користування дітьми-інвалідами шкільними автобусами, і щоб не було перепон для їх навчання у звичайних школах. Міністерству освіти доручено в 2010 році передбачити в держбюджеті виділення коштів на придбання навчально-методичної літератури для дітей з обмеженими можливостями. А для розвитку параолімпійських (міжнародні спортивні змагання для інвалідів) та дефлімпійських (змагання для людей із порушенням слуху) ігор у Києві буде виділено земельну ділянку площею 92 га на будівництво нового центру. А звітувати нашим параолімпійцям уже є за що — їхні результати навіть значно кращі, ніж олімпійської збірної: нинішнього року на ХХІ літніх Дефлімпійських іграх у Тайпеї (Тайвань) Україна посіла друге місце, завоювавши 20 золотих, 22 срібні та 25 бронзових медалей.

САМОВРЯДУВАННЯ

Фінансовий план першого кварталу наступного року прийнято. Поки що — тимчасовий

На черговій сесії міської ради Херсона було прийнято тимчасовий бюджет на перший квартал 2010 року. Він розрахований за схемою — 3/12 загального фонду бюджету 2009 року. У фінансовому документі передбачено виділення коштів на так звані захищені статті — виплату заробітної плати, оплату енергоносіїв і житлово-комунальних послуг бюджетних організацій.

У бюджеті не передбачено фінансування підвищення з 1 січня 2010 року розміру мінімальної заробітної плати до 869 гривень на місяць.

Як заявив херсонський міський голова Володимир Сальдо, оплата енергоносіїв буде провадитися в першому кварталі майбутнього року на 60 %. У тимчасовому фінансовому документі не передбачено бюджет розвитку, бо витрати на нього плануються як капітальні і не можуть бути враховані під час розробки тимчасового бюджету.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Херсон.

Місцева влада стане ближчою

Дні відкритих дверей, відкриті засідання рад, громадські слухання з важливих питань та інші заходи відбуватимуться на Тернопільщині 9—18 грудня у рамках проведення Європейського тижня місцевої демократії. Населення, передусім молодь, знайомитимуть з діяльністю сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів, районних та обласних рад. І хоч лише тижневе життєве, як у Європі, але це дасть імпульс зміцненню місцевої демократії через ефективну взаємодію територіальних громад, інституцій громадянського суспільства, місцевої влади.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Майже півсотні інвалідів здобуватимуть освіту у вишах за рахунок місцевого бюджету

Про це йдеться у розпорядженні голови Івано-Франківської ОДА Миколи Палійчука. Передбачено використати на це майже 200 тисяч гривень. Також для технічного переоснащення підприємства громадської організації інвалідів УВП УТОГ в цьому році буде виділено 68 тис. грн. Ще 40 тис. гривень отримає обласний державний центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» на здійснення фізкультурно-спортивної реабілітації. Голова також дав доручення забезпечити цього року безкоштовним санаторно-курортним лікуванням не менше 300 інвалідів, інвалідними візками та іншими технічними засобами реабілітації — близько 550 осіб, а Фонду соціального захисту інвалідів працевлаштувати 15 інвалідів. Голів РДА, міських голів міст обласного значення при формуванні місцевих бюджетів на 2010 рік зобов'язано передбачити кошти на придбання пристосованого житла для проживання осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

У селі Красному Скадовського району після восьми років розрухи й запустіння відкрито реконструйований дитячий садок, повідомляє наш власкор В'ячеслав Воронков

З міського бюджету Донецька виділять 3 млн. гривень для метробудівців. «Це дасть змогу оплатити електроенергію й частково видати зарплату, щоб не допустити затоплення гірничих виробок на території міста», — цитує слова міського голови Олександра Лук'янченка наш власкор Ліна Куц

У НОМЕР

► [ХЕРСОН](#)

Жителів відключають від тепла
Шість житлових будинків у Шуменському мікрорайоні Херсона відключено від централізованого теплопостачання. Це сталося в рамках рішення комісії міськвиконкому, оскільки котельня, що обслуговує цю частину міста, не справляється з навантаженням.
За твердженням начальника міськжитлоуправління ЖКГ Сергія Пінькаса, за температури нижчій за мінус 5° спрацює автоматика і котельню буде виключено. Оскільки при цьому без тепла залишилися б всі підключені до котельні абоненти, було вирішено відключити тільки шість «найпроблемніших» щодо підвідних труб будинків, повідомило «Інтерфакс-Україна».

У Херсоні це не перше таке відключення. Торік, за рішенням виконкому, від централізованого теплопостачання було відрізане п'ять житлових багатоповерхівок — міська влада мотивувала це рішення недоцільністю ремонту тепломереж, що підводять теплоносій до відключених будинків.

► [МИКОЛАЇВ](#)

Ветерани Чорноморського суднобудівного заводу вимагають повернути державі флагман суднобудування
Ветерани Чорноморського суднобудівного заводу у відкритому листі до перших осіб міста й області, керівників силових структур вимагають зупинити загибель заводу й повернути його у держвласність.
Більш як 1000 суден і кораблів збудовано на заводі—флагмані вітчизняного суднобудування: від ескадрених міноносців, підводних човнів, суховантажних суден, танкерів до спеціальних суден і авіаносців, пишуть ветерани у своєму зверненні. 7 жовтня 2003 року — чорна дата в житті підприємства: від цього дня суднобудівний завод почали знищувати. Не виконано жодної умови інвестиційного договору: не проводиться реконструкція підприємства, основні стапелі не відновлюються, нові контракти не укладають. Про невідплачену зарплату звільненим працівникам дочірніх підприємств ДАХК «ЧСЗ» (понад 30 мільйонів гривень) ніхто й не згадає, банкрутство заводу не одержало відповідної оцінки ні в обласній прокуратурі, ні в податковій інспекції, ні в обласній адміністрації, ні у Фонді держмайна.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Одних б'ють, інших прослуховують

В Україні відсутня цілісна й системна політика щодо захисту прав людини. Відтак дотримання останніх, на жаль, — не пріоритетний напрям роботи держави. Про це напередодні відзначення Міжнародного дня прав людини (10 грудня) повідомив Євген Захаров, співголова Харківської правозахисної групи.

— Ми щороку робимо такі невтішні висновки стосовно дотримання прав людини в нашій країні, — розповів на вчорашній прес-конференції пан Захаров. — Ситуація, якщо й змінюється, то тільки на гірше.

Найбільше на горіхи дісталось правоохоронним органам країни. Мовляв, ті, хто має захищати людей, часом діють навпаки. Так, за даними соціологічного моніторингу розповсюдженості незаконного насильства в органах внутрішніх справ України, результати якого представлено на сайті Харківської правозахисної групи, щороку під час затримання жертвами фізичного насилля правоохоронців стають понад 600 тисяч осіб. За словами начальника Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ Олега Мартиненка, тема катувань не нова для МВС. Останнє, мовляв, навіть напрацювало підходи до розв'язання цієї проблеми.

— По-перше, — каже пан Мартиненко, — розвивається система взаємодії міністерства з громадянським суспільством. Ми підтримаємо локальні ініціативи зі створення безоплатної адвокатської пос-

Мал. Олександр КУСТОВСЬКОГО.

луги. Впроваджуємо відеоспостереження в ізоляторах та на поверххах райвідділів.

А от Валерія Лутковська, заступник міністра юстиції, припускає: тортури та знущання під час допитів зупиняться, тільки коли явка з повинною перестане сприятися доказом у справах. Без цього всі намагання марні.

Б'ють по правах українців і масові санкції на здійснення прослуховувань. Кількість останніх, мовляв, просто нечувана як для інших європейських країн. І найголовніше: лише 2—3 відсотки з них вико-

ристовуються як докази в кримінальних справах. А решта — метод тиску на окремих людей, вимагання грошей, шантажування, переконаний Володимир Яворський, виконавчий директор Української Гельсінкської спілки з прав людини.

І це попри те, що права й свободи людини та їхні гарантії повинні визначати зміст і спрямованість діяльності держави. А утвердження і забезпечення цих прав є головним обов'язком держави. Принаймні цю статтю Конституції ще не скасували.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Суспільне мовлення: бути чи не бути?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На думку голови Національної комісії з питань утвердження свободи слова та розвитку інформаційної галузі Тараса Петріва, процес впровадження суспільного мовлення може розпочатися вже наступного року. Мовляв, для цього необхідні лише політична сміливість і успішний менеджмент. «Дорога до суспільного мовлення мені інколи нагадує процес підко-

рення Евересту. Здається вершина десь уже близько, але раптом псується погода, штурм доводиться відкладати і повертатися у базовий табір», — сказав Т. Петрів. За його словами, на межі 2007—2008 років Україна впритул наблизилася до цієї вершини, втім, «недобра політична погода перервала добрий хід до суспільного мовлення». «Звичайно, було втрачено час, але, зрештою, ми зробили величезний

пласт роботи», — додав Т. Петрів. З ним погодився і перший заступник голови Нацради з питань телебачення і радіомовлення Ігор Курус. Він зазначив, що Україна не стоїть на місці. Однак змінити таблицю і назвати компанію суспільною замало.

Перший заступник голови парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації Андрій Шевченко у свою чергу

наголосив, що досі не дійшли згоди щодо джерел фінансування системи суспільного мовлення та принципу формування наглядової ради. Він нагадав, що суспільне мовлення має працювати не в інтересах партій, влади чи опозиції, а в інтересах глядачів загалом. Андрій Шевченко висловив переконання, що суспільне мовлення має всі шанси перейти зі статусу української мрії у статус української гордості.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фотовиставка, присвячена проблемі торгівлі людьми

У Міжнародний день боротьби проти рабства в Тернополі відкрилася фотовиставка, присвячена проблемі торгівлі людьми. В експозицію включено фотографії з життя потерпілих, і проходить вона на залізничному вокзалі, адже саме звідси найчастіше починається шлях людини до рабства. З початку 1990-х років понад 117 тис. українців постраждали від тієї чи іншої форми торгівлі людьми.

Раніше експозиції вже побували у Вінниці та Хмельницькому, Харкові та Дніпропетровську. Вони відбуваються в рамках соціальної кампанії української неурядової організації «Серце, не спи» і представництва Міжнародної організації з міграції в Україні, яке надало допомогу більш ніж 5,6 тис. чоловік, що потерпіли від сексуального чи трудового рабства в 55 країнах світу.

На смітнику знайшли тіла двох немовлят

На смітнику біля залізничної станції селища Добротвір Кам'янсько-Бузького району Львівської області знайшли тіла двох маленьких дітей. Інформація про знахідку надійшла в Кам'янсько-Бузький райвідділ міліції від чергової по залізничній станції смт Добротвір, поінформував начальник ВЗГ ГУ МВС України у Львівській області Денис Харчук.

«Жінка повідомила, що на смітнику вона виявила трупи двох новонароджених дітей — хлопчика й дівчинки. Тіла немовлят, які не мають зовнішніх ознак насильницької смерті, доправлено на експертизу для проведення дослідження», — розповів Харчук. Міліція шукає породіллю, котра могла викинути дітей на смітник.

Отримали новенькі автобуси

Школи Житомирщини отримали 16 автобусів у рамках спільного проекту Міністерства освіти і науки та Світового банку. Загальна його сума для області — 50 мільйонів гривень, у тому числі п'ять мільйонів — на транспорт. Найбільше автобусів — сім — передано школам Черняхівсько-го району, який визнано переможцем конкурсу з удосконалення шкільної мережі.

Як зазначив голова облдержадміністрації Юрій Забела, у навчальних закладах вже близько ста автобусів, однак потрібно ще 90. Нині організованого підвезення потребують 14 тисяч дітей, три тисячі педагогів. Тим часом начальник департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Олег Єресько повідомив, що уряд зобов'язався поставити цього року на Житомирщину ще 28 автобусів.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Фото автора.

Знову карантин

Через високий рівень захворюваності на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції на карантин відправили учнів 30 класів 14 шкіл Маріуполя та ще кількох закладів Краснолиманського району. Крім того, санепідемстанція заборонила навчання у Селідівському гірничому технікумі, де не працює система теплопостачання. За інформацією виконуючої обов'язки головного санітарного лікаря Донецької області Лариси Гусевої, в регіоні спостерігається збільшення кількості захворювань на грип та ГРВІ, до того ж цифри щодня зростають. З кінця жовтня загальна кількість тих, хто переніс недугу, становила 121 тисячу випадків, у тому числі дітей до 18 років — 48 тисяч. Померли від пневмонії 32 особи, в тому числі троє дітей.

Запровадження нового карантину медики пов'язують не з другою хвилею грипу, а з першою, яка тепер «докотилася» до сходу України. Домінуючим збудником залишається грип типу А, причому його пандемічний варіант (каліфорнійський грип) підтверджено у 70 хворих. Триває контроль виконання протиепідемічних заходів на об'єктах «групи ризику» — ринках, торгівельних підприємствах, закладах громадського харчування, сфери побуту тощо. Ревізори встановили, що санітарно-протиепідемічний режим порушували на кожному десятому об'єкті. До керівників уживаються заходи адміністративного впливу.

Ліна КУЩ.

Японський мандрівник прокрокував до Одеси дев'ять тисяч кілометрів

11 місяців тому Іошида Масахіто почав свій піший перехід з китайського міста Шанхай до пустелі Сахара. Китай, Казахстан, Росія, Україна залишилися позаду. Попереду — Африка.

В Одесі японський мандрівник вирішив затриматися на 20 днів. Причини настільки тривалої зупинки він пояснив «Голосу України» просто — дуже сподобалося місто, його жителі, Чорне море й Привоз. Через кілька днів сюди з Японії прилетить мама мандрівника. Вона, до речі, була єдиною людиною, хто підтримав Іошиду Масахіто в бажанні здійснити трансатлантичний піший перехід.

Турист із Японії вже стоптав дві пари кросівок. Все своє майно — спальний мішок, одяг, намет, набір для приготування їжі — він перевозить у візку, виготовленому за своїми кресленнями. Як не дивно, настільки довга подорож, тривалістю в 11 місяців, обійшлася туристові із Країни Вранішнього Сонця всього у дві тисячі доларів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Ще в 2007 році покупці квартир у житловому комплексі «Олімпік» у селищі Ювілейне на Дніпропетровщині сплатили вартість квартир включно з євроремонтом, та останнього так і не отримали, і тепер вони добивалися правди під стінами Кабміну.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Угоду про асоціацію не підпишуть, але виконуватимуть

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

До саміту наші дипломати та їхні брюссельські колеги готувалися цілий рік. Умови, в яких їм довелося працювати, назвати просто складними недостатньо. Вони були надзвичайно ускладненими. Обидві сторони мали одну спільну проблему — економічну і фінансову світову кризу та цілу низку власних. Євросоюз намагався владнати питання ратифікації Лісабонського договору. Тепер Європарламент має більше повноважень, з'явився президент та міністр закордонних справ ЄС. Усі ці перетворення не відбувалися легко. Складнощі, пов'язані з реформою Євросоюзу, власне, лише починаються, адже Лісабонська угода набула чинності 1 грудня. Україна, зі свого боку, має цілий комплекс невирішених внутрішніх питань, плюс — виборчу президентську кампанію, яка провокує ще більшу нестабільність у владі. Ось у таких умовах дипломатам довелося вести переговори щодо нової Угоди про асоціацію.

Ще восени дехто з політиків вищого ешелону прогнозував, що цей документ буде підписа-

но на саміті. Але, зважаючи на ускладнення переговорного процесу, Угода про асоціацію ще не готова. І звинувачувати в цьому перемовників не варто. Адже вони обстоюють інтереси нашої економіки. Угода про асоціацію має дві складові: політичну, яка вже практично повністю узгоджена, та економічну, яка передбачає створення зони вільної торгівлі. Як прокоментував цю ситуацію постійний представник України при Європейському Союзі Андрій Веселовський, «у переговорному процесі ми бачили багато ускладнень для української економіки. Як утримати свої не дуже сильні позиції на ринках ЄС і водночас дозволити вільний приплив європейських товарів до нас? Масштаб проблем, які виникли у зв'язку з серйозними торговельними обмеженнями ЄС, розкрився тільки в ході переговорів. Що таке Євросоюз? Це, насамперед, торговельна угода. Це об'єднання держав на основі спільного ринку. Саме це наші експерти побачили у ході переговорного процесу, через що він затягнувся». Такої само думки експерт Інституту зовнішньої політики

при Дипломатичній академії МЗС України Олександр Палій: «Угоди про асоціацію найближчим часом не буде. Політична її частина вже практично готова, переговори нині точаться по угоді про вільну торгівлю. Водночас добре, що Україна не підписує все, що їй пропонують, а намагається виторгувати максимально вигідні умови».

Крім того, за словами директора державного департаменту з питань адаптації законодавства Олени Зеркаль, цього року Україна та Європейський Союз схвалили спільний документ, що називається Порядок денний асоціації. Цей документ включає усі ті пункти, які вже погоджено в Угоді про асоціацію, і передбачає початок реалізації документа вже цього року. Те, що Порядок денний асоціації є надзвичайно важливим документом, підкреслює і Андрій Веселовський: «Ті 70 чи 80 відсотків тексту Угоди про асоціацію, які вже погоджені, будуть виконуватися згідно з порядком. Цей документ є переліком питань, які потрібно впроваджувати. Коли відбудеться підписання самої угоди? Є чудова формула: ніколи не здавайте ва-

ші інтереси. Якість угоди позначатиметься на українській економіці багато років. Цей документ відкриє нам ринок і наш ринок. Можливо, це буде через півроку, можливо, через рік. Але Порядок денний асоціації дозволяє вже виконувати її у тій частині, в якій вона існує».

Водночас, на думку колишнього міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка, сам факт проведення саміту в Києві є позитивним сигналом: «Україна вже набула досвіду в переговорах з ЄС. Саміт — це дуже важлива подія, де розробляються плани, пов'язані з підготовкою України до майбутнього членства. Вже сам факт проведення такого засідання в Києві свідчить про те, що Євросоюз колись вітатиме Україну як свого члена». Хоча, насправді, в Угоді про асоціацію перспектива членства не передбачена, що, до речі, є предметом спекуляцій. Проте, як переконують прихильники європейської інтеграції, можливість для України стати членом Європейської спільноти у цьому документі не заперечується. Тож усе в наших руках.

Тетяна ПАСОВА.

На другій сотні літ бабуся Параска має гарну пам'ять і продовжує працювати

«Скільки Бог дасть, стільки й проживу», — повторює довгожителька з Кіровоградщини Параска Смішко (на знімку), яка в жовтні відсвяткувала 106 день народження.

Одними із перших іменинницю привітали секретар Онуфріївської селищної ради Світлана Рощенко, голова ветеранської організації селища Михайло Кохно, соціальний працівник територіального центру Наталія Горбуліна і редакція районної газети.

Особливих секретів довголіття у Параски Іванівни немає. Знає тільки один рецепт — постійно трудитись, а ще останнім часом бабуся «прописала» собі дієту — не споживає солодощів, а от від м'яса не відмовляється. Скаржиться лише, що сну немає. До речі, брат довгожительки Дмитро та її сестра Серафима прожили по 96 років, ще одна сестра Наталка — 103 роки.

Руслана СОРОКА.
Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Буковинці першими розпочали сертифікацію лісів

Сертифікат видають кожному підприємству управління лісового господарства. Крім того, з 9 грудня відновлять торги з продажу необробленої деревини, повідомили в Чернівецькому обласному управлінні лісового та мисливського господарства.

Підприємства вже розпочали формування відповідних лотів з урахуванням запитів покупців, проте придбати деревину зможуть тільки ті, хто безпосередньо займається деревообробкою. В усіх мисливських господарствах краю ведеться робота зі збагачення мисливської фауни, збільшується поголів'я диких тварин. На часі розробка комплексної програми розвитку мисливського господарства області. Заступник голови Чернівецької облдержадміністрації Віталій Усик наголосив на підтримці розробки такої програми виконавчою владою краю.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Справили новосілля

Семеро родин, у яких виховуються діти з обмеженими можливостями, отримали від Черкаського міськвиконкому ключі від нових квартир. За словами міського голови Сергія Одарича, додаткове комфортне житло з'явилося після реконструкції дев'ятиповерхівки, в якій вже проживають сім'ї з дітьми, хворими на ДЦП. Враховуючи цю специфіку, у будівлі передбачено ліфти для перевезення візків, широкі коридори та двері. Крім того, мешканці будинку незабаром матимуть центр ранньої реабілітації та соціальної адаптації дітей-інвалідів.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

У Вінниці пройшла виставка-ярмарок робіт майстрів з обмеженими можливостями. Відвідувачі мали можливість поспілкуватися з авторами, купити їхні вироби і зробити замовлення.

Податківці вилучили 6,5 тисячі іграшок китайського виробництва, які без дозвільних документів і сертифікатів відповідності продавалися в магазині на території речового ринку в Хмельницькому, *повідомляє наш власкор Ірина Козак*

Президент України *Віктор ЮЩЕНКО* підписав указ про прийняття в громадянство України 232 чоловік. Загалом з початку року український паспорт одержали 3123 іноземці

ВІСТІ З БУКОВИНИ

Небезпечні знахідки

На березі річки Прут у Чернівцях, поблизу стадіону «Мальва», четверо підлітків виявили три артилерійські 86-міліметрові снаряди часів Першої світової війни вагою майже 10 кг кожен. Хлопці два снаряди обгорнули в знайдені поряд лахміття, а один помістили в поліетиленовий пакет та віднесли до пожежної частини на вулиці Хотинській. Вогнеборці провели роз'яснювальну роботу з підлітками. Їм презентували пам'ятки з правилами поведінки в разі виявлення таких предметів та розповіли, в якій небезпеці було їхнє життя через нехтування цими правилами.

Місцевість, де хлопці знайшли снаряди, обстежили піротехніки ГУ МНС у Чернівецькій області. Вони виявили 9 артилерійських снарядів діаметром 76 мм та 56 снарядів діаметром 152 мм часів Першої світової.

Австрійці забезпечили масками

Перша офіційна гуманітарна допомога прибула в Чернівецьку область від Федеральної землі Австрії Карінтія: 240 тисяч захисних масок на загальну суму 89,5 тисячі євро відтепер убезпечуватимуть буковинців від зараження гострими респіраторними вірусними інфекціями та грипом. Про це повідомив голова обласної надзвичайної протиепідемічної комісії — заступник голови ОДА Олександр Грушко. Захисні маски, які надійшли на Буковину з Карінтії, найімовірніше, використовуватимуть під час другої хвилі спалаху захворюваності, яку епідеміологи прогнозують на січень-лютий наступного року. Маски наразі відвантажено на зберігання в обласній клінічній лікарні. В подальшому, за рішенням обласної протиепідемічної комісії, їх буде передано райдержадміністраціям та місту Чернівці для розподілу, насамперед між навчальними закладами, а також серед працівників транспортної сфери, медичного персоналу, вчителів, всіх працівників, які перебувають у тісному контакті з багатьма людьми. Як повідомив Олександр Грушко, впродовж тижня на Буковині очікують гуманітарної допомоги у вигляді масок, медикаментів, дезінфікуючих розчинів від польських та німецьких партнерів.

На СНІД тестувались безплатно

1 грудня, у Всесвітній День боротьби зі СНІДом та порозуміння з ВІЛ-позитивними людьми, в Чернівцях на Центральній площі працювала пересувна лабораторія, де кожен бажаючий зміг пройти тест на ВІЛ-інфекцію. За офіційною статистикою, у Чернівецькій області проживає 96 хворих на СНІД та майже 500 інфікованих.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

«Роден Край» став рідним для всіх болгар

Газета болгар України «Роден край» відзначає ювілей — їй виповнилося 20 років. Для 200 тисяч болгар, які мешкають на території України, «Роден край» став тим духовним орієнтиром, що допомагає їм зберігати національну самобутність, пам'ятати про культурне та історичне коріння. Газета, як кажуть її читачі, давно стала і вірним другом, і мудрим співрозмовником. «Роден край» відомий за межами нашої країни, має читачів у Болгарії та в інших країнах, де живуть болгар. Газета занесена до офіційної національної енциклопедії Болгарії.

3 квітня 1995 року на містку редакційного корабля перебував головний редактор газети, заслужений журналіст України Дора Костова (**на знімку**).

— **Доро Іванівно, погодьтеся, що 20 років для загальнонаціональної газети — строк чималий. І, напевно, можна підбивати, скажемо так, попередні підсумки прожитого й пережитого колективом газети?**

— Двадцять років промайнули як один день, повірте мені. Коли в 1989 році професор Михайло Дмитрович Дихан виступив з ініціативою випуску газети болгарською мовою, деякі товариші з обкому партії його просто не хотіли слухати: мовляв, що за маячню несе вчений. Але він завжди вважався людиною, котра вміє досягати поставлених цілей. Михайло Дмитрович разом із журналістом Валентином Петровичем Кир'язовим підготували перший номер газети болгар України.

Перший номер газети — як перший крок — було зроблено. А що далі? Як сформувати журналістську команду? Як вирішити фінансове питання? Як визначити стратегічну лінію газети? Декілька номерів вийшли як спецвипуски молодіжної газети «Комсомольська іскра». Потім «Роден край» одержав статус додатка до обласної газети «Прапор комунізму». Допомогати газеті було багато бажаючих, але в тодішніх умовах, а ще існував СРСР, зробити цю допомогу реальною і перетворити фінансові струмочки в потужні потоки не вдавалося.

— **Проте «Роден край» продовжував виходити. І сьогодні на його газетному календарі значиться вже майже 1000 номерів.**

— Нове життя в газеті почалося після здобуття Україною незалежності. У червні 1992 року вона отримала статус додатка болгарською мовою до газети Верховної Ради «Голос України». Основна частина фінансування лягла на «Голос України». Майже 15 років ми пропрацювали пліч-о-пліч із парламентською газетою. Для нашого колективу це була фантастична школа майстерності. Головні редактори газети Сергій Макарович Правденко та Анатолій Федорович Горлов, по суті, заклали фундамент, на якому ми будували й продовжуємо будувати свою газету.

Звичайно, вони болгарської мови не знали. Але основ редагування газетних матеріалів, верстки номерів, роботи з листами читачів і ще безлічі газетних премудростей нас навчив саме мудрий і терплячий «Голос України», за що ми безмірно йому і його редакторам вдячні. «Голос України» став для нас старшим братом, якому ми вірили, якого ми любимо.

— **Дивно, але в колективі редакції працює лише вісім осіб, які випускають щотижневую газету на 12 шпальтах. Невже немає проблем з журналістськими кадрами?**

— Звичайно, є. І були з найпершого номера. Коли почався регулярний випуск газети, з'ясувалося, що журналістів з болгарською мовою в Україні просто немає. Довелося запрошувати з Болгарії, з Варни редактора. Два роки Іван Кондов редагував «Роден край». Ми буквально з журналістських пелюшок виховуємо для себе журналістів, для яких болгарська мова є рідною. Але як буває? Набрався в нашому колективі молодий фахівець розуму, а його вже приглянули «селекціонери» з інших газет, де й зарплата вища, і перспективи неабиякі. Ідуть, звичайно, на жаль, кадри. Іде молодь.

— **А який сьогодні статус вашої газети?**

— У газети три засновники — Держкомітет у справах національностей і релігії, Одеська обласна рада та колектив редакції. Ми вдячні за допомогу наших співзасновників, дякуємо й голові обласної ради Миколі Леонідовичу Скорику.

З обласного й державного бюджетів надходять кошти на видання газети. Не казатиму про суму, вона могла б бути й більшою. Тираж газети на сьогодні понад 5 тисяч примірників, а вартість річної передплати — 20 гривень 40 копійок. Але, хочу підкреслити, що ми не живимо, а живемо за повною програмою.

— **Що означає, Доро Іванівно, за повною програмою?**

— Головне завдання газети — культосвітня місія. Девіз газети: «Болгари — завжди залишатимемося болгарами». Кожен рік

наш колектив намагається зробити таким, щоб запам'ятався. Наведу такий приклад. З нашої ініціативи в Україні й Болгарії широко відзначалося 150-річчя болгарської гімназії в місті Болграді. З цієї унікальної гімназії вийшли у велике життя прем'єр-міністри Болгарії, генерали та офіцери болгарської армії. «Роден край» опублікував десятки матеріалів, присвячених гімназії, а пізніше випустив і чудово оформлену книгу. Міністерство освіти Болгарії прийняло рішення про вивчення в школах країни історії Болградської гімназії. Усі школи Болгарії вивчали цей предмет на основі наших публікацій.

А пам'ятник ханові Кубрату, установлений у селі Мале Перещепине Полтавської області з ініціативи газети «Роден край»? Цей пам'ятник став національною реліквією всіх болгар світу. В 1912 році в цьому селі було знайдено скарб, що належав государю Великої Болгарії ханові Кубрату. Історики встановили, що він був там похований. На місці його поховання з ініціативи газети було споруджено монумент, поклонитися якому приїжджають болгар усього світу.

Сьогодні «Роден край» займається видавничою діяльністю — ми випускаємо книги з історії, традицій і культури болгарського народу.

— **Доро Іванівно, не можу не запитати про завтрашній день газети «Роден край»?**

— Плани, звичайно, є, і їх, скажу, підказують наші читачі. Це — історія, мова, культура, традиції болгарського народу. Це — дружба болгарського та українського народів. Це — збереження почуття гордості за приналежність до болгарського народу.

І найголовніше: «Роден край» задумувався, образно кажучи, вогником, який освітлюватиме життя українських болгар. Сьогодні вогник уже давно бушує полум'ям. Нехай це полум'я багаття не гасне, бо в цьому вогні загартовується наша пам'ять, без якої людини й народам жити не можна. Ми цій історичній пам'яті вірні.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Біла писанка для письменника

Кілька останніх десятиліть український письменник Андрій Кондратюк, котрий народився на хуторі Отраже, що біля села Новомоквин Березнівського району на Рівненщині, виношував мрію — повернутися на рідні терени. І ось цими днями мрія здійснилася завдяки громаді, яка допомогла землякові звести у Моквині житловий будинок. А лівову частку у цей проект вклала влада, забезпечила фінансування завершальних будівельних робіт.

Ще шістнадцять років тому моквинське СВГ «Нива» взялося за спорудження будинку для свого славного земляка, котрий жив на Київщині у тісній кімнатці і мав твердий намір переїхати на батьківщину. Тоді звели лише «зруб» будівлі. А потім все затихло — фактично до нинішнього року, коли Рівненська обласна організація Національної спілки письменників України, активісти Товариства «Просвіта» заново взялися за справу.

На заклик допомогти письменнику Андрію Кондратюку відгукнулися обласна та районна влада (депутати Березнівської райради проголосували за виділення півсотні тисяч гривень на добудову письменницької оселі), де особливу ініціативу проявив

заступник голови Рівненської обласної ради Валентин Крока.

— Коли мені сказали про новосілля, я в дорозі подумки уявляв цю хатину, — розповідає Андрій Іванович, — думалося чомусь, що вона без шибок, лиш накрита, поштукатурена, а решту доведеться доробляти самому. А зустрівся зі справжньою писанкою. А біля вікна ще й калина посаджена. Так, як в одному з моїх творів.

Він не міг стримати слів радості:

— У своїх творах я описав чимало проявів людського добра, — зізнався новосел, — а тепер по-справжньому відчув, що витоки цього добра йдуть саме із отчого краю. Відтепер для творчості у мене, справді, з'я-

вився прекрасний стимул — дуже затишний домашній куточок.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

На знімку: (зліва направо) заступник голови Рівненської обласної ради Валентин Крока — ініціатор благодійної справи з письменником Андрієм Кондратюком на його новому обійсті.
Фото Бориса БОРОВЦЯ.

Триста митців підтримали ідею створення Президентського хору

Видатний диригент ушлюблених колективів «Трембіта» і «Думка», Герой України, повний кавалер орденів «За заслуги», професор Національної музичної академії імені Чайковського Павло Муравський у свої 95 років приїхав на відкриття музею свого імені у рідне село Дмитрашківку Піщанського району на Вінниччині. Як розповів голова оргкомітету зі створення меморіальної садиби-музею Павла Муравського голова Піщанської районної ради Віктор Кирнасівський, батьківську хату знаного у світі земляка відбудували народною толокою. Ідея належить творчій громадськості району. У день відкриття у Дмитрашківці започаткували Міжнародний фестиваль хорового мистецтва імені Павла Муравського. Надалі він проходитиме щороку 30 липня, у день народження митця. Павло Муравський повідомив землякам про свій задум — створити з кращих вітчизняних співаків Президентський хор, який би став співочим колективом світового рівня, зміцнював авторитет держави, сприяв популяризації нашої культури за кордоном. Більше 300 діячів культури підтримали таку пропозицію. Серед них — академік Микола Жулинський, поет Іван Драч, які взяли участь у відкритті музею-садиби.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Усі пенсіонери їздитимуть безплатно

В Івано-Франківську з першого грудня подорожчав проїзд у міському автотранспорті. Тепер він коштує дві гривні замість 1.50 коп. Таке рішення прийняв виконком Івано-Франківської міської ради після розгляду звернення приватних перевізників. Останні мотивували необхідність підвищення тарифу на проїзд тим, що майже на 30% подорожчали паливно-мастильні матеріали, запчастини до машин, зросла зарплата водіїв, а тарифи на проїзд не мінялися з червня минулого року. Зі свого боку перевізники на зборах своєї асоціації прийняли умову міського голови з 10 до 16 год. усіх без обмежень пенсіонерів за віком перевозити безплатно. Раніше для цієї категорії пасажирів виділялися два—три місця в кожному мікроавтобусі.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Ліси доводиться захищати від... корупції

На Київщині посилено наглядову діяльність щодо дотримання законодавства у сфері охорони та раціонального використання лісових ресурсів. У поточному році, повідомляє прес-служба прокуратури Київської області, порушено шість кримінальних справ, дві з яких направлено до суду. Опротестовано 140 незаконних рішень органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, відшкодовано майже 270 тисяч гривень, до відповідальності притягнуто 35 посадових осіб. Заявлено 90 позовів на 56 мільйонів гривень.

Незважаючи на житі заходи, наголошувалося під час розширеного засідання колегії прокуратури Київської області (на знімку), реалізацію державної політики у сфері лісокористування повною мірою ще не забезпечено. Одна з основних причин порушень законодавства — відсутність чіткої взаємодії територіальних органів лісового господарства з органами земельних ресурсів. Нелегально здійснюється державний контроль за охороною лісів Державною екологічною інспекцією в області. Зо-

крема, до органів прокуратури області не направлено жодного матеріалу щодо виявлених безпосередньо екологічною інспекцією порушень у цій сфері. За словами заступника прокурора Київської області Олега Рички, мають місце факти зловживань посадовцями контролюючих органів та державної влади, а також вчинення ними корупційних правопорушень.

Світлана МАКОВСЬКА.

Фото автора.

У будівельної галузі тріщать шви

Президія Луганського обкому профспілки працівників будівництва й промисловості будівельних матеріалів б'є тривогу з приводу катастрофічного становища будівельної галузі регіону.

З початку року існування припинили 14 будівельних організацій, 27% працівників звільнено, більше 25% перебувають у змушених чергових і безкоштовних відпустках, інші працюють за графіками неповних тижня й дня. І перспективи ентузіазму не додають. Голова обкому профспілки

Іван Зінченко звертає увагу на те, що цього року луганські будівельники не мали жодного договору-підряду. Великі промислові підприємства, такі як Алчевський металургійний комбінат, Северодонецький «Азот» та інші, призупинили реконструкції й модернізації виробництва, через що трудові колективи будівельників змушені провести значне скорочення. Різко впали темпи молодіжного будівництва, яке на Луганщині розвивалося найуспішніше. Цього року область так і не одержала 50 млн. грн., закладених у дер-

жбюджеті для завершення об'єктів житла для молоді.

Учасники обкому профспілок вирішили звернутися до керівників держави й зажадати від них чітких дій з порятунку будівельної галузі. Насамперед, мова йде про прийняття закону України з державної підтримки галузі. Для цього луганські профсоюзники пропонують передбачити іпотечне кредитування юридичних і фізичних осіб під 3—5% річних на 25—30 років. Різницю в дисконтних ставках банків пропонують закладати в місцеві й державний бюджети і по-

тім перераховувати банкам, що видали кредит. Що стосується податків, то підприємство має їх платити тільки після того, коли на його рахунок надійдуть гроші за виконання будівельно-монтажних робіт. Учасники пленуму запропонували встановити будівельникам річний мораторій на підвищення відсотків з діючих кредитів фізичних осіб, які взяли іпотеку на первинному ринку нерухомості, але у зв'язку із кризою не спроможні виплатити відсотки.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Хлопці стверджують, що вони з Сомалі

В таксі, яке інспектори ДАІ зупинили за перевищення швидкості біля Анети Новоград-Волинського району, вони побачили четверо темношкірих громадян. Виявилося, що ніяких документів іноземці не мають.

Версія водія таксі така. У Вінниці до нього підійшли ці хлопці, дали мобільний телефон і папір із записаним номером, щоб той подзвонив. Невідомий співрозмовник попросив відвезти цих людей до Рівного, гарантувавши оплату за лічильником. У місті, стверджував водій, багато темношкірих студентів, тож ніяких підозр ці пасажери в нього не викликали. Наскільки правдивими є ці слова, вирішуватиме суд, а за незаконне перевезення іноземців чи осіб без громадянства територією держави передбачено штраф від сорока до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Самі іноземці під час розмови через перекладача стверджували, що хочуть залишитися в Україні, бо на батьківщині, в Сомалі, погані умови для життя. Однак так і не змогли відповісти, чим же збиралися зайнятися. Працівники міліції встановили, що іноземці потрапили до України нелегально через кордон з Росією, звідти на машині — до Києва, потім у Вінницю, а згодом намагалися перебратися до Рівного — ближче до нашого західного кордону. Нелегальних мігрантів направлено до Чернігівського пункту тимчасового перебування іноземців, де вони чекатимуть рішення щодо своєї подальшої долі.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото ЦЗГ УМВС України в Житомирській області.

Невідомі підірвали тирсобрикетний цех

У селі Тур'я Щорського району вночі 30 листопада невідомі підірвали цех з виробництва тирсобрикету ТОВ «Сівтерп-лозбут». Через це обрушилися конструктивні елементи покрівлі на площі 220 квадратних метрів, пошкоджено технологічне обладнання, цегляні стіни та бетонні перекриття цеху з виробництва паливних брикетів з відходів деревини. Як з'ясували правоохоронці, напад скоїли чотири людини у камуфляжній формі та чорних масках. Вони зв'язали працівників цеху.

Слідчо-оперативна група УМВС та вибухо-технічна служба УМВС виявили на місці вибуху рештки розірваного газового балону, два скати від легкового автомобіля, всередині яких — дві упаковки торфобрикетів, вкриті залишками нафтопродуктів. «Підрильники» намагалися підпалити і склад готової продукції, але вогонь загасили співробітники МНС. За фактом порушено кримінальну справу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівщина.

Вже і гармати крадуть

Авіаційну гармату вилучено в одного із мешканців Луцька. Чоловік викрав її у військовій частині. Певний час зберігав у підвалі свого помешкання. Однак страх за своє не давав спати. Тож вирішив кудись подіти грізну зброю. Під час її перевезення його і затримали працівники міліції. Проти крадія порушено кримінальну справу. Гармату знищено на спеціалізованому підприємстві. За інформацією ВЗГ УМВС України в області, на Волині з початку року ліквідовано 120 одиниць гладкоствольної, 54 — газової, 30 — пневматичної зброї і більше двох тисяч набой до неї.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Жінку облили бензином і підпалили

До чергової частини Мелітопольського міськвідділу міліції (Запорізька область) надійшло повідомлення про те, що в лікарню доставили 30-річну жінку з термічними опіками обличчя та тулубу. Потерпілу привезла карета швидкої допомоги з вулиці, що розташована в районі Нового Мелітополя.

Слідчо-оперативна група, яка виїхала на місце події, встановила, що молода жінка постраждала внаслідок конфлікту з двома чоловіками віком 34 та 25 років. Протягом дня ця компанія вживала спиртної напої, а тоді пересварилися. Одурівши від алкоголю, чоловіки силоміць заштовхали свою приятельку до легковика, відвезли в приватний сектор, де облили бензином і підпалили. На щастя, що жакливу картину побачила мешканка одного з сусідніх будинків. Вона викликала «швидку» та зателефонувала в міліцію.

Підозрюваних затримали. За фактом дикої розправи порушено кримінальну справу, повідомляє наш власкор Микола МАНЬКО.

Подібна трагедія трапилася й на Дніпропетровщині. У сварці 32-річну жінку облили бензином і підпалив на двадцять років старший чоловік, який доводиться їй вітчимом. Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУ МВС в області, зловмисника затримали правоохоронці, а потерпілу з термічними опіками голови, тулубу та правої руки госпіталізували в одну з лікарень Кривого Рога, повідомляє наш власкор Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

ΧΡΟΗΙΚΑ

На зміну багаторічному вакууму, в якому перебували культури країн СНД, потроху приходить свіже повітря змін. Ми відновлюємо дружні зв'язки й знову їздимо один до одного в гості. А в наших кінотеатрах ідуть не тільки голівудські блокбастери. Істотну підтримку цьому природному процесу надали творці кінофестивалю «Кіно: відкриті кордони». Його мета — знайти глядача з кінематографом країн Співдружності незалежних держав, зміцнюючи тим самим міжкультурні зв'язки. В рамках кінофестивалю проходять відкриті некомерційні покази кращих фільмів країн-учасниць — України, Росії, Вірменії та Казахстану.

Україна представлена в кіноогляді картиною «Райські птахи» знаменитого режисера Романа Балааяна. Вона відкрила покази фестивалю в Єревані, що відбулися минулого тижня. Картину вірменській публіці презентував сам режисер.

Через «грипозний» карантин замість заявлених шести міст нашої країни фестиваль «Кіно: відкриті кордони» пройшов тільки в кінотеатрах Києва, Дніпропетровська, Донецька та Харкова. В Києві показ відкривав картиною Карена Шахназарова «Зникла імперія», яку представили актори Яніна Калганова та Іван Купрєєнко, котрі зіграли у фільмі свої дебютні ролі. Також демонструвалася популярна в російського глядача стрічка режисера Дмитра Дьаченка «День радіо».

За словами організаторів Фестивалю популярних фільмів країн СНД (ВАТ «Советспортфільм» за підтримки Міждержавного фонду гуманітарного співробітництва держав-учасниць СНГ), наступного року плановано присвятити його річниці закінчення Другої світової війни, у фестивалі візьмуть участь усі країни-учасниці Співдружності.

Дмитро ІВАНОВ.

У Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля відкрито Центр чеської мови й культури. Це результат довгострокового співробітництва луганського університету з Технічним університетом у чеському місті Брно. Центр орієнтований на мовну підготовку луганських студентів до наступного стажування й навчання в Чехії. Надзвичайний і Повноважний Посол Чеської Республіки в Україні Ярослав Башта, котрий прибув до Луганська для участі в цьому заході, висловив надію, що відкриття нового культурного центру стане надалі основою для розвитку двостороннього співробітництва. Найцікавішими для чеського бізнесу є можливість надання транспортних послуг і участь у створенні логістичних центрів на території Луганської області. Також для потенційних інвесторів із Чехії приваблює співробітництво в галузі машинобудування, а ще реконструкції промислових підприємств, поставки для них нового обладнання, у тому числі й вугледобувної техніки.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

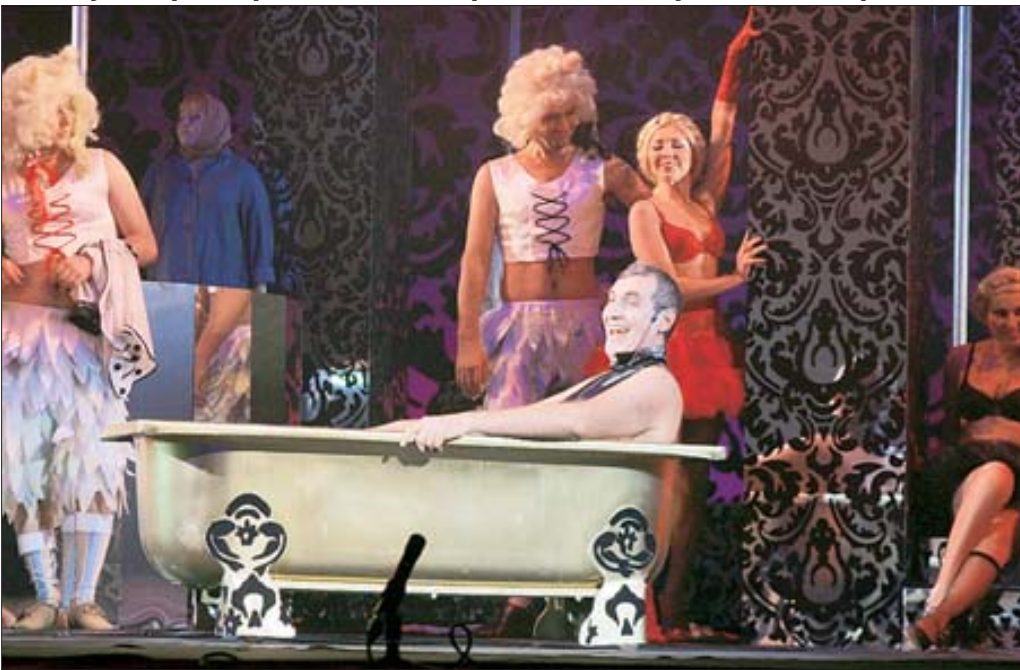
Є легенда: композитор створив її у 1929 році, побившись об заклад на кілька ящиків шампанського, що напише оперету а-ля Кальман, з тою лише різницею, що головними героями у ній будуть не австро-угорські аристократи, а російські князі, графи і холопи. Автор заглибився в епоху імператора Павла I. І зібрав у своїй історії бравих гусарів, акторів кріпосного театру, графа-деспота і пару закоханих — актрису-французенку і російського напіваристократа-напівхолопа. «Холопку» пізніше (1963) зробили й у кіноваріанті — першому кольоровому широкоформатному радянському фільмі «Кріпосна актриса» режисера Романа Тихомирова, де головні герої — актриса придворного театру Нас-тя Батманова (зіркова роль Тамари Сьоміної) і молодий князь Андрій Туманський.

Між іншим, ці сюжети не зовсім вигадані — варто згадати реальну історію кохання графа Миколи Шереметева і актриси-кріпачки, дочки коваля Парасковії Ковальової (Жемчужової). Це було якраз у кінці епохи Павла І.

Творці «Холопки-парижанки», поставленої на сцені Дніпропетровського академічного театру опери і балету, навпаки, запропонували глядачеві помандрувати у майбутнє — в епоху імператора Павла III, який у 2035 році буде Великою російською стіною.

Автор сценічної версії і постановник Олександр Михайлов — художній керівник відомого російського регіонального театру «Вільний простір» (м. Орел). Михайлов свого часу вже ставив вистави в Дніпропетровську. Він каже, що цю ідею йому підкинули антиутопічні романи Володимира Сорокіна. До речі, й жанр «Холопки-парижанки» визначено як музична антиутопія.

Відомий сюжет розгортається на фантастичному тлі: нібито в Росію на гастролі прибуває французька актриса Віолетта Леблан, а вслід — закоханий у неї Андрій

Туманський. Підступний Кутайсов, недавній перукар, нині граф і фаворит імператора, а заодно й організатор гастролей артистки, накинув на неї оком. Оскільки крутити роман зручніше із заміжною жінкою, так би мовити, за ширмою благопристойності, то він хоче знайти Віолетті чоловіка. Кандидатом на цю роль граф обирає Туманського, який, з одного боку, є зведеним братом князя Микити Батурина, а з другого — холопом Кутайсова! Отже, у дружини Туманського виходу не буде — вона також перетворюється на холопку графа. Є тут і ще одна закохана пара, причому українського походження — слуга Дмитро й актриса-кріпачка Поля. Все закінчується щасливо: Павло III помирає, а Кутайсов підписує «вільну» не тільки Туманському і Віолетті, а й заодно Поліні. Тепер молоді люди, отримавши «шенгенські візи», шукатимуть щастя: «...В Париж! В Мадрид! Ведь для нас весь мир открыт!»

А Кутайсов чекає арешту, але натомість отримує запрошення на коронацію нового імператора — Олександра IV... На новий манер «Холопку» переробили Григорій Гельфер і Євген Гендін, відомі у Дніпропетровську насамперед як автори театру «КВН ДДУ», які потіснили на афіші перших авторів лібрето — Геркена і Раппопорта. Новий текст, всіяний сучасним сленгом, може, й додає виставі гумору, але не романтизму, яким дишали навіть такі архаїчні рядки, як «фавны козлогоніе пестуют дриад». Можливо, це лиш моє власне враження, бо ще «Не выходит песня из ума, Хороша ты матушка-зима! По столбовой летим с тобой стрелой. Звенят бубенчики под дугой»...

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

На знімку: сцена з вистави «Холопка-парижанка», на передньому плані — Ігор Бабенко в ролі графа Кутайсова.

Фото надано Дніпропетровським академічним театром опери та балету.

Скільки поколінь дітей виросло на чудовій повісті Астрід Ліндгрєн «Малюк і Карлсон»! А донецьких малят, які після закінчення карантинного режиму прийшли до театру ляльок, чекав сюрприз — казка «Малюк і Карлсон», поставлена київським режисером Сергієм Єфремовим за мотивами твору Астрід Ліндгрєн (інсценізація Григорія Усача).

Дещо в сюжеті змінено, і від цього знайомі пригоди стають новими. Зустріч із потішним Карлсоном, Малюком і його мамою, шахраями Рудле й Філде, собачкою Бімбочкою вийшла доброю й теплою. Художник Анатолій Павлік створив яскраві декорації, які переносять нас на дах будинку, де живе Карлсон, композитор В'ячеслав

Полянський передав дух казки через музику. У першому складі грають заслужений артист України Михайло Загній, артисти Ірина Каракаш, Людмила Капішурова, Віктор Шалда, Євгенія Желєзняк.

«Я наслідував ідею, яка є в Астрід Ліндгрєн, — каже Сергій Єфремов. — Дитина повинна мати дитинство, друзів, можливо, і шеня...

Чим більше дитина шукає цікавих контактів з навколишнім світом, тим більше потім, ставши дорослою, вона віддає світу все багатство своєї душі. А це багатство потрібно нагромадити в дитинстві». Карлсон — втілення мрії дитини про цікаве спілкування, адже батьки зазвичай зайняті. Правда, дуже серйозна мама на очах змінюється, коли згадує, що й до неї в дитинстві прилітав Карлсон...

На питання, куди ж поділась Фрекен Бок, режисер відповідає: «Вона є, так сказати, у другій серії п'єси, яка так і називається — «Карлсон і Фрекен Бок» — і вже поставлена в Києві й Тернополі. А наступного року цю роботу можна показати і в Донецьку». Це вже четверта постановка Сергія Єфремова в Донецькому академічному обласному театрі ляльок за останній час. Режисер починав працювати тут ще в 1962 році, після закінчення театрального інституту. Єфремов зізнався, що любить атмосферу цього театру й задоволений роботою колективу. Напевно, казку полюблять і маленькі глядачі, і потішний Карлсон скаже їм не «До побачення», а «До прилітання!»

Світлана КУДРЯВЦЕВА.

Фото автора.

Донецьк.

У селі Каноничі Володимирецького району чи не в кожній оселі прописаний самобутній талант. Про це свідчить виставка «Мистецтво одного села» у Рівненському обласному краєзнавчому музеї.

Ткацтво яскраво представлене роботами Ганни Леончук, які вона плекала впродовж тридцяти літ. Її однієї з перших в Україні було присвоєно звання заслуженого майстра народної творчості. Майстриня залишила після себе багату спадщину — ткани барвисті рушники, килими й покривала, скатертини й серветки, корсети і сукні. Вироби її умілих та невтомних рук зайняли почесне місце в музеях України, Білорусі, Росії, Польщі й Болгарії.

На виставці також є чудові картини художника Леоніда Ковриги, які відомі у багатьох країнах світу, роботи Фіонії Волочюк, Надії Босик, Миколи Вороб'я, Ніни Гордієвич. Приємно дивує шанувальників краси Ольга Василюк, матеріалом для картин якої є солоне тісто. А Раїса Муравинець подала на виставку виткані сорочки та рушники своєї бабці Федори. Деяким з експонатів понад півстоліття, а вони й понині як нові.

Загалом на виставці — роботи майже тридцяти митців, і, як засвідчує голова Каноничької сільради Василь Дуляницький, це лише дешиця того, чим багаті Каноничі.

**Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.**

Рівненська область.

Національні почуття — не порожній звук

У цьому переконаний засновник і художній керівник народного ансамблю Запорізької міліції «Пернач» Григорій Вербицький

ДУХОВНІ ДЖЕРЕЛА

Серед самобутніх колективів художньої самодіяльності, що репрезентують наш край на всеукраїнських та міжнародних фестивалях, особливо люблять глядачі народний ансамбль Запорізької міліції «Пернач». На його концертах у рідному місті завжди переповнені зали. Люди стоять у проходах і навіть у фойє, аби хоч почути натхненний спів земляків. Бо таких голосів ще треба пошукати.

«Пернач» не сходить з екранів телевізорів. Крім регіональних телекомпаній, йому присвятили передачі Перший національний, 5-й канал та СТБ. Увага цілком заслужена — народному ансамблю недавно виповнилося 20 років. Ювілейний звітний концерт відбудеться 5 грудня в палаці культури «Орбіта», що став осередком діяльності національно-культурних товариств. І, як завжди, зал буде переповнений.

Якби не гармошка...

Батько і душа «Пернача» — підполковник у відставці Григорій Вербицький, або просто Митрофанович, як його називають колеги, від рядових міліціонерів і до полковників та генералів. Це йому ще в 1989 році спало на думку поставити власними силами концерт до професійного свята. Тоді художньої самодіяльності у міліції не було, але керівництво облуправління ДАІ, до якого належав і сам ініціатор, підтримало ідею. Дали команду шукати таланти. Охочих — небагато. Зібрали «три гармонії, два баяни, акордеон та гітару». Перша репетиція — як у відомій байці про квартет. Злагодженої гри не виходило. Бо спілкування із заступником начальника управління, який славився суворістю та вимогливістю, було неабияким шоком для молодих лейтенантів.

Мабуть, вийшов би великий конфуз, якби Григорій Митрофанович не здогадався послати свого водія додому по гармошку. Сів поряд на табуретку, загравав — і хлопців наче підмінили. Концерт вийшов на славу, і його надовго запам'ятали. А наступного року в палаці культури «Дніпроспецсталь» пройшов всеукраїнський міліцейський пісенно-поетичний фестиваль «Запоріж-

Засновник і художній керівник «Пернача» Григорій Вербицький.

жя-90», на якому ще не «Пернач», але вже злагоджений самодіяльний колектив здобув лауреатський диплом за пісню «Весілля».

Ансамбль почав творчо зростати, коли за постановку вокалу взялася провідний фахівець обласного центру народної творчості Надія Полякова. Бо, крім бажання співати, треба ще й уміти це робити. Тож почали опановувати ази музичної грамоти, розписувати партитуру на голоси й підголоски, створювати пісенно-поетичні та хореографічні композиції. Згодом колектив поповнився справжніми професіоналами, та його основу й нині складають кадрові працівники міліції.

З любов'ю до пісні

Григорія Митрофановича часто питають, чи він не родич автора знаменитої пісні «Ще не вмерла України». Однозначно відповісти він не може, бо, маючи українське коріння, народився й виріс у Мінську, звідти пішов в армію, а далі в міліцію. До Запоріжжя переїхав із Далекого Сходу. Дуже любив наші пісні, а батьківської мови до пуття не знав. Та дуже хотів її опанувати. Наскільки це вдалося, можна судити з його пісень «Запоріжжя, Хортиця», «Хай квітніє земля тополяна» та по заримованих «місточках», що зв'язують концертну програму.

Зупинена мить

Фотопроект «Зупинена мить. Особистості» — перша персональна виставка київського фотографа Олександра Бурковського (на знімку). Вона презентує портрети відомих українців — наших сучасників, а також легендарних людей, чий долі пов'язані з Україною. Це легендарні спортсмени Василь Вірастюк, брати Кличко, Ганна Безсонова, Альбіна та Ірина Дерюгіни, представники інтелектуальної еліти — академіки Борис Патон, Ігор Безгін, професор філософії В'ячеслав Кудін. А також ветерани праці, робітники, прості люди без звань і нагород — ті, на кому тримається земля наша.

До 10 грудня виставку можна відвідати у приміщенні Російського центру науки і культури, що у Києві на Борисоглібській, 2.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Неабияку роль у становленні ансамблю, який у 1992 році здобув звання народного, відіграло керівництво УМВС України в Запорізькій області. Бо утримувати колектив, на що кошторис не передбачає ні копійки, важко. Особливо, коли почали часто їздити за кордон, де артистам потрібен бездоганний вигляд.

— Мені завжди щастило на хороших керівників, — каже Григорій Митрофанович. — Нині нами особисто опікується начальник ГУ МВС України в Запорізькій області генерал-майор Віктор Ольховський. А до свого виходу у відставку таким «батьком» ансамблю був начальник Запорізького міського управління ДАІ полковник Юрій Шегольський. До речі, це він і навчив мене української мови...

Чарівна сила мистецтва

Національні почуття — така тонка матерія, що можна й заплутатися. А після того, як їх століттями викорчували, насаджуючи комплекс меншовартості, у деяких співвітчизників ви-

кевича, ансамбль їздить туди на гастролях мало не щороку. Зустрічають як рідних. А знаковими подіями стали зустріч з Папою Римським Бенедиктом XVI у Кракові в 2006 році та перемога на Всесвітньому фольклорному фестивалі «Мрангово-13» у 2007 році. Завоювали аж дві престижні премії. А ще, як виняток, крім народних польських пісень, під ревіння амфітеатру виконали «Яблучко», найкраще з махновського циклу поета Григорія Лютого та композитора Анатолія Сердюка. На знак поваги до запоріжців організатори фестивалю дозволили під час нагородження Григорію Вербицькому звернутися до присутніх українською мовою. І це викликало таку ж бурю емоцій у залі, як і епізод з легендарної гуляйпільської вольниці.

— Бурхлива реакція глядачів викликає справжнє потрясіння, — зізнається Григорій Митрофанович. — У такі хвилини усвідомлюєш силу мистецтва, яке здатне об'єднати народи краще від політиків.

Основна група ансамблю під час концерту на Хортиці, 2006 рік (у центрі — міністр внутрішніх справ України Юрій Луценко).

Фото надане відділом зв'язків з громадськістю ГУ МВС України в Запорізькій області.

робилося стійке несприйняття всього, що навіртає до власної самобутності. З другого боку, людей спонукають до стриманості політики, котрі лицемірно спекулюють на тих «матеріях». І все ж є сила, що допомагає триматися на золотій середині суперечностей, не зрадивши істину. Це — високе мистецтво.

«Пернач» — чарівний ключик, що відкриває замки перестороги у серцях глядачів різних національностей. Навіть тоді, коли співали тільки українські народні та стилізовані авторські пісні, у кульмінаційні моменти, почувши слова «Запоріжжя, Хортиця», усі присутні підводилися й стоячи слухали пісню. Байдуже, де це було — в рідному місті чи на гастролях в іншому регіоні.

Тепер, коли збагатили репертуар болгарські, польські, білоруські та російські народні пісні, такий сплеск емоцій супроводжує майже всі концерти.

— Ми пересвідчилися, що національні почуття — не пустий звук, — розповідає Григорій Вербицький. — У 1999 році нас запросили на святкування Дня Республіки в Білорусь. Виступали в Рогачові на Гомельщині. Нас приймали тепло, а коли почули пісню «Запоріжжя, Хортиця», багатотисячний стадіон встав. Довго не стихали овації, і тут ми завели «У суботу Янка». І всі почали співати разом з нами...

А перед цим була хвилююча поїздка на святкування тисячоліття слов'янської писемності і Днів України в Болгарії. Там наш концерт у місті Друмев трансливався по чотирьох каналах національного телебачення. Щодо Польщі, то, як колективний член обласного товариства польської культури імені Адама Міц-

Це — спосіб життя

За 20 літ «Пернач» перетворився на колектив, здатний заткнути за пояс багато професійних ансамблів. Це показали і два виступи у проекті «ФолькМюзік», що сьогодні проводилися на Першому національному телеканалі. А час летить, і з неспівливих лейтенантів, котрі вийшли на перший аматорський концерт, уже давно стали підполковниками Володимир Міняйло, Валерій Сазонов та Олександр Мацкевич. Вони не загордилися й старанно працюють на сцені, бо, як учив Митрофанович, великі зірки справжніх людей не псують. З корифеїв у ансамблі залишилися і перший соліст, позаштатний працівник міліції, водій автомобіля Анатолій Дорохов.

Зате скільки нових обличчя і яскравих творчих особистостей! Важко переоцінити внесок у розвиток колективу солістки Тетяни Фурман. Помітно зросли «золоті голоси» Володимир Ліліченко, Григорій Неткал, Анатолій Михайлов, Максим Дегтярьов, Віктор Іванілов, Ірина Новікова, Олена Коновалова. А як красиво танцює Любов Майстренко! Професійним ядром колективу, крім солістів, є також інструментальна група на чолі з Павлом Налівкіні. Що б не сталося, а в призначений час вони приходять на репетиції і викладаються наче на звітних концертах. І не уявляють, як жити інакше. На сцені покохалися й створили родини Павло і Наталія Налівкіні, Володимир і Світлана Міняйли, а недавно привів виступати в ансамблі свою юну дружину Наташу Максим Дегтярьов.

Та головне, що їхнє подвижництво затребуване суспільством. Ось чому «Пернач» став пісенним брендом Запоріжжя і яскравою візиткою всієї України.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

«У світі кожній людині потрібен друг»

КЛАСНІ НОВИНИ

У Луганському державному медично-му університеті сьогодні навчаються більш як дві тисячі іноземних студентів із 53 країн світу.

Якщо порівнювати цей позаканік, скажімо, з 2002 роком, то число іноземців, що навчаються, зросло майже в п'ять разів. Найбільш організаційно сильне земляцтво університету — Нігерійське. Його куратор Валентина Звягіна розповідає про своїх студентів з великим натхненням і не приховує емоцій. У земляцтві близько 400 людей, й організовані вони так, що знаходять час і для навчання, і для благодійної роботи.

Зростання чисельності іноземних студентів певною мірою пояснює перехід університету на англійську форму викладання. Але російську мову іноземці знають добре, особливо, звісно, старшокурсники. Це дає їм можливість спілкуватися з місцевими жителями і брати участь у різних акціях. Нещодавно, наприклад, нігерійці побували в Луганському дитячому протитуберкульозному диспансері й настільки перейнялися проблемами дітей, що вирішили взяти над цим лі-

кувальним закладом своєрідне шефство.

— Для студентів з Нігерії дуже важливі сакральні цінності, тому, якщо вони щось роблять, то від усієї душі, від усього серця, — розповідає Валентина Федорівна. — Їхнім бажанням відвідати дітей, які лікуються в протитуберкульозному диспансері, керувало насамперед прагнення чимсь їм допомогти, вселити в них надію на краще.

До дітей студенти прийшли не з порожніми руками. Вони купили п'ять ящиків яблук, волейбольні та баскетбольні м'ячі, різне шкільне приладдя й, за визначенням дітей, «цілісінку гору» цукерок. Серед нігерійців було багато першокур-сників, які ще погано розмовляють російською. Було видно, як багато їм хочеться сказати, і їхні почуття були такі ширі, що, хоч як дивно, діти все розуміли. На зустріч із гостями зібралися не тільки старші школярі, яким виповнилося по 15 років, а й малюки. П'яти-

річна дівчора із задоволенням сідала на коліна студентам, і колір шкіри, схоже, їх не бентежив. А коли нігерійці заспівали, взаєморозуміння було цілковитим. Вони співали про Ісуса Христа, про віру людини в усе найкраще, і дівчора так перейнялася їхніми піснями, що навіть почала підспівувати.

Студентам не стали показувати, в якому стані дитяча лікарня, тут ще багато проблем, тому похвастатися особливо нема чим. Серед хворих, наприклад, є й такі, від яких відмовилися батьки. Мабуть, не-

дарма девізом цієї зустрічі стала фраза «У світі кожній людині потрібен друг». Підсумком візиту до протитуберкульозного диспансеру стало бажання нігерійських студентів відвідувати дитвору постійно, й наступного разу подарувати їм стіл для гри в теніс.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

На знімку: нігерійські студенти під час візиту до Луганського дитячого протитуберкульозного диспансеру

Фото з архіву медичного університету.

Вони працюють. Вони — це студенти

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Андрій на минулих парламентських виборах з'являвся в університетських аудиторіях лише у вільний від роботи час. Він чесно відробляв гроші партії, за яку, здавалось, готовий був кинути не лише вуз, а й кохану Лесю.

Студент розклеював провокаційні листівки, чергував, брав участь у політичних тусовках. Ідеологія партії йому була до лампочки, що він відверто продемонстрував, проголосувавши в день виборів за опонентів партії-годувальниці. Утім, не це мене вразило, а сам факт появи абсолютно аполітичного Андрія на виборчій дільниці.

— Мій вибір — це протест проти партії, «ідеали» якої я пропагував, — зізнався хлопець.

Нині він, безробітний магістр, знову на «барикадах». Заробляє 35 гривень за годину, щиро і весело розвішуючи локшину на вуха перехожих біля станції метро. Андрій ще не визначився, за кого віддасть свій голос, але точно знає, що президентом має стати молодий кандидат. Учитись чи працювати «на дядька», кошти якого допомагають підтримувати, вибачте, штани — вирішувати напівсироті Андрію. Він має на це моральне право.

Аморально використовувати у передвиборних перегонях молодь силоміць, зловживаючи службовим становищем. А це вже непоодиноким випадком.

«Залучення юнаків, за попередніми даними — учнів ПТУ та студентів, під час навчального процесу до публічних заходів кандидата на пост Президента... в Сумській області є грубим порушенням чинного законодавства», — наголосив голова

Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Володимир Полохало.

Лідера партії зустрічали в аеропорту сотні симпатиків, серед яких були, вочевидь, і ті, хто мав сидіти в той час за партами. Правоохоронцям і можновладцям народні депутати, свідки вікопомної зустрічі, доручили дати оцінку події, вжити заходів...

Гадаю, марна справа. Довести, що хтось розпорядився відрядити дітей в аеропорт — неможливо. А раптом вони всі ідейні, а не Андрії, що продають свій час і енергію за гривні...

...До студентів-заробітчани особисто ставлюся з повагою. Принаймні краще, ніж до мажорів, що сидять на ший батьків. Хочу лише застерегти агітаторів: не довіряйте штабістам! Вони «гріють» руки саме на безправній молоді, яку можуть «кинути», не розрахувавшись за послуги. І тоді на неї чекатимуть не лише розчарування в партіях та їх функціонерах, а й «хвости» і стреси.

Іван ІЛЛЯШ.

«Хочу з вами посестритися...»

ШИРШЕ КОЛО

Цю банкноту (на знімку) я бережу на згадку. Називається вона «декан». На ній зображення декана Інни Ящук, керівника тисячного колективу студентів та викладачів.

І з нетерпінням чекаю 1 квітня, бо запрошена до Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії на день факультету, який готує вчителів початкових класів. Саме його очолює пані Інна.

Цього дня в обігу будуть такі «банкноти». Цього дня можна буде знайти сестру чи брата. Інна Ящук має їх вже добру сотню.

Сучасні студенти не страждають комплексами та навряд чи в інших закладах вони заходять

до кабінету декана чи ректора і кажуть: «Хочу з вами посестритися (побрататися)!» Таке породження, між іншим, не дає приводу для фамільярності чи оцінок «за гарні очі». У ньому закладена щирість і вдячність.

Інні Михайлівні доводилося рятувати студенток, знаходячи донорів для них при складних операціях, декому при пологах. Не про всіх так бідкалися й

матері, які часом і не знали про біди чада.

Ось такі, порятковані, потім і приходять «посестритися». І не тільки Інна Ящук, а й кожен із викладачів рік у рік розширює список факультетської родини.

До речі, в колективі сповідують принципи гуманної педагогіки Сухомлинського та Амонішвілі. І викладачі, і студенти постійно знаходять тих, кому пот-

рібна допомога. Працюють у недільній школі, відвідують «Родинний дім», де збираються енергійні, талановиті люди з фізичними вадами...

Увесь факультет давно й щиро товаришує, зокрема, з Андроніком Алексаняном, який живе в Хмельницькому і віднедавна став зіркою України.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

Фото автора.

ПРОФОРІЄНТАЦІЯ

Спробували себе у ролі чиновників. Сподобалось!

Шестеро студентів тернопільських вузів отримали сертифікати про проходження стажування в органах місцевого самоврядування.

Упродовж п'яти місяців у рамках проекту «Студенти для органів місцевого самоврядування» вони осягали тонкощі чиновницької служби у різних управліннях Тернопільської міської ради, моніторили ЗМІ, готували відповіді на листи і звернення, вивчали нормативно-правові документи.

Слід сказати, що відбір був прискіпливий: претендентів обирали з дванадцятиох студентів. Напряму роботи їм намагалися дати відповідно до профілю навчання.

Міські управлінці отримали і додаткові робочі руки, і фонтан ідей. Студенти побували також на екскурсії у Верховній Раді. Готовність бути службовцями висловили всі, хто проходив стажування, а один студент отримав запрошення взяти участь у конкурсі на конкретну посаду.

До речі, при Тернопільській міській раді постійно працює молодіжний парламент, відбуваються конкурси «Якби мером був я...». Міський голова Тернополя Роман Заставний зацікавлений у тому, щоб молодь брала активну участь у житті міста. Це завжди свіжий погляд, оригінальні ідеї і, що не менш важливо, конструктивна критика.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ЩОСЬ НОВЕНЬКЕ

Справу не зрадили

Боляче усвідомлювати, що надзвичайно корисну і цікаву справу ховають у довгу шухляду.

У цьому зізнались 165 небайдужих учителів початкових класів, соціальних педагогів та шкільних психологів 85 шкіл Києва. Вони свого часу були на семінарах-тренінгах за програмами «Корисні звички» та «Цікаво про корисне», отримали сертифікат, а сьогодні через відсутність спонсорських коштів змушені припинити свою діяльність.

За сприяння тренерів-ентузіастів Олени Белової та Ірини Варламової фахівці створили Всеукраїнську громадську організацію (ВГО) «Соціальна взаємодія. Ініціативи. Творчість. Інновації». Її мета — подальше впровадження превентивної освіти.

У такий спосіб педагоги самотужки продовжуватимуть важливу і потрібну справу. Вони передаватимуть свої знання, досвід тим, хто зацікавився чи зацікавиться превентивною педагогікою.

Контактний телефон Олени Белової: (044) 331-66-08 або email: vgo_sviiti@mail.ru.

Ольга СОЛОМОНЮК,

учитель-методист,

науковий кореспондент

Інституту педагогіки

АПН України, член ВГО.

Київ.

На всіх автостоянках виділять 10% місць для автомобілів, якими керують інваліди, а на кожному міському й приміському маршруті курсуватиме хоча б один транспортний засіб, обладнаний для перевезення людей з особливими потребами. Таке рішення прийняв Кабмін

За підрахунками Міноборони, в 2010—2011 роках оптимальна кількість особового складу Збройних сил України обмежиться 200 тисячами. Про це повідомив начальник Генштабу — головнокомандувач ЗСУ генерал-полковник Іван СВИДА на зустрічі з військовими дипломатами, акредитованими в Україні

РЕГІОНИ

► ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Роздували штат, щоб побороти кризу

Одним із заходів щодо мінімізації наслідків фінансово-економічної кризи Краснолуцький міськвиконком свого часу запланував скорочення посад, уведених понад штат. Таким чином, керівники мали намір привести штатні розклади бюджетних установ у відповідність із чинним законодавством. Однак ревізія, яку провели фахівці КРУ в Луганській області, показала зовсім іншу картину. Виявилось, що кількість штатних посад виконавчого комітету Краснолуцької міської ради на цілих 45 одиниць перевищує рекомендовану Кабінетом Міністрів. На утримання такого штату за півтора роки було витрачено більше 2 мільйонів гривень! Сума чимала, але ніяких дій щодо скорочення посад ні до, ні після ревізії міський голова так і не здійснив. За результатами перевірки він і бухгалтер міськвиконкому притягнуті до відповідальності. До установи застосовані фінансові санкції, операції з бюджетними коштами припинені.

Алла АНТИПОВА.

► ОДЕСА

Маршрутки обладнають системами навігації

З 1 січня всі маршрутки, які працюють в обласному центрі, оснащуватимуться системами супутникової навігації та відеоспостереження. — Це допоможе регулювати рух громадського транспорту в режимі «зелена хвиля», — розповіла «Голосу України» директор департаменту транспорту й зв'язку міської ради Світлана Кобилянська.

Передбачається, що оснащення маршруток системами супутникової навігації обійдеться в 27 мільйонів гривень. На найближчій сесії міськради планується розглянути та прийняти комплексну програму розвитку транспортної мережі Одеси. На реконструкцію доріг передбачено виділити 580 мільйонів гривень. Будуть придбати спецавтомобілі для перевірки рівня концентрації вихлопних газів в атмосфері. Крім того, всі приватні компанії, які перевозять пасажирів в Одесі, зобов'язані будуть придбати автомобілі для перевезення інвалідів, для незрячих плановано встановити «розмовляючі» світлофори.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

► РІВНЕ

Міняють аварійний водогін

У Рівному мешканцям мікрорайону «Ювілейний» доведеться деякий час потерпіти незручності, бо тут тривають роботи із заміни водогону, який ось уже майже сорок років забезпечував їх водою, а нині перебуває в аварійному стані. Рівненська обласна рада виділила для цього комунальному підприємству «Рівнеоблводоканал» 259 тисяч гривень. Як повідомили в КП, нові поліетиленові труби прокладаються всередині вже існуючого водоводу, а роботи планують завершити десятого грудня.

Олександра ЮРКОВА.

Вірусна мутація

Вона зачепила не тільки хворих, а й усі сфери нашого життя

Поки вчені роблять припущення, ламають голови над тим, з яким новим ликом може знову з'явитись хитрий вірус грипу, кожен, хто пережив епідемію, може зробити свої висновки. Як з'ясувалось, найстрашніші мутації стались не з підступним вірусом, а з нашою свідомістю. Дволикість і нещирість проступили так чітко, що для їх виявлення не потрібно жодного аналізу.

Маски-шоу

На жаль, чіткої і правдивої інформації не вдалось почути з жодних уст. Інколи навіть складалося враження, що епідемія не гуляла по наших вулицях і домівках, а спускалась за наказом згори. При цьому якісь дивні метаморфози творились із самими чиновниками. Ну, уявіть собі картину: в залі, де прем'єра зустрічали практично всі районні очільники, керівники багатьох обласних служб, неможливо було знайти людину без маски. Винятком була хіба що сама гостя та її команда, котрих, здається, і не стосувались оголошення, які були розвішені в усіх державних установах: «Без маски не ходити!» Що це: виклик смертельному вірусу чи цинізм чиновника, котрий і сам не вірить в те, що каже?

А коли так, чому ж цей приклад не наслідувати і решті? Буквально за пару днів до цієї самої зали на сесію обласної ради з'їхалась значна частина всіх тих же чиновників та ще й депутати. І жодному (!) не спало на думку одягнути маску. Чому? Бо кожен розумів, що матиме просто смішний вигляд, і його візьмуть на клини. Не випадково гострослови дуже швидко підшукали слівце для всієї цієї історії — маски-шоу.

То що це було?

Сказати, що епідемії грипу, респіраторних інфекцій і випадків пневмонії, в тому числі і смертельних, не було, теж було б цинізмом та неправдою. До кінця другої декади листопада в області було зафіксовано два десятки смертельних випадків. Люди з тривогою переказували один одному історії про те, як хворі просто на очах «згорали» від високої температури при запаленні легенів. Але що реально сталось із ними, і чи насправді всі були жертвами свинячого грипу, достеменно не знає ніхто.

Недаремно на одній із останніх селекторних нарад в ОДА було названо кілька випадків загибелі людей, але з різними симптомами. Якщо в одному йшлося буквально про пару днів від часу захворювання до смерті, то в іншому з моменту, коли пацієнт звернувся до лікаря, до фатального дня минуло десять днів. Немає поки що відповіді й на те, що сталось із родиною, де майже одночасно загинули невістка та свекруха. Але при цьому родичі, котрі постійно були з хворими в одній хаті і близько контактували з ними, не постраждали. Хіба може так вибірково діяти вірус в момент епідемії?

Тож заступник голови ОДА Микола Вавринчук пообіцяв, що по кожному смертельному випадку буде проведено окреме розслідування. І це добре, що люди знатимуть правду. Але все

це ще тільки має бути. Тож, виходить, дотепер ніхто не мав впевненості в тім, що до нас справді прийшла смертоносна епідемія?

Взагалі хроніка подій, повідомлень, офіційних даних трьох останніх тижнів складається із самих суперечностей і недомовок. З одного боку, приміром, на початок третьої декади листопада офіційний сайт МОЗ України повідомив, що в області ще перевищений епідеміологічний поріг, з другого — в цей же день на місцях приймається рішення про відновлення занять у навчальних закладах. Чи ось дані на цей же час обласної СЕС: з початку епідемії було госпіталізовано 5207 хворих, після лікування виписано 3412. А далі цікава розшифровка: в тому числі з діагнозом грип та пневмонія — 883. То виходить, що три чверті решти хоч і хворіла, але зовсім не на грип? І як тоді розуміти офіційне повідомлення про те, що в області за час епідемії зворіло понад 57,5 тисячі людей? Якою хворобою? Як твердять місцеві епідеміологи, після проведеного моніторингу з'ясувалось, що в етимології захворювань багато різних вірусів. Частка вірусу грипу серед них — лише 19 відсотків. А офіційно підтверджених випадків захворювань саме на «каліфорнійський» — всього 17.

Полювання на «грипозних» відьом

Воно почалось миттєво і швидко поширилось на тих, хто не просто спостерігав, а намагався боротись із хворобою. За якоюсь дивною командою всі податківці раптом кинулись перевіряти аптеки. І вони знайшли такі порушення, прозвітували про те, що у листопаді було проведено більше двох десятків перевірок 85 аптечних закладів, і за їх результатами нараховано понад 50 тисяч гривень штрафів. Але ж далі йдеться про те, що стягнення накла-

дені «за непроведення розрахунків через відповідні документи, невідповідність сум го-тівки з денним звітом, порушення режиму попереднього програмування, реалізацію не облікованих у встановленому порядку лікарських засобів». А дехто із «порушників» підвищив вартість маски на кілька копійок.

Зрозуміло, що з порушників потрібно питати. Але хіба все згадане відбувалось в аптеках лише в час епідемії? І хіба не чути було, як хворі криком кричать про те, що останнім часом зростання фармацевтичних цін відбувається просто шаленими темпами. Невже цих порушень ніхто і знати не хоче?

Несподівано розгорівся скандал між антимонопольниками та ТОВ «Хмельницьклегпром», котре дуже оперативно взялось шити продукцію найбільшого попиту — ті самі маски. Одні вважають, що ціни на нову продукцію були завищені, інші переконують: якщо порохувати марлю, тканину, нитки, упаковку, зарплату працівників, податки, то менш як 3,23 гривні ніяк не виходить. Зрештою, навіть у час епідемії не відміняються закони економіки, і підприємство, яке і без того переживає чималі фінансові труднощі, просто не може працювати собі на збиток. Але ж така ціна виглядала якось «не патріотично» в час випробувань, тому швейникам було запропоновано шити маски із безкоштовної марлі з держрезерву (начебто за неї ніхто не платив, і гроші з держбюджету не витрачав) та ще й за спрощеною технологією, коли замість зав'язок просто висіли куски необробленої марлі.

Справді, ціна від цього впала втричі, але що нашіли? Тепер антимонопольний комітет ще й збирає докази щодо порушення монопольного становища і незаконного підняття цін на маски. Якщо підтвердить — підприємство буде оштрафовано.

Епідемія тихо прийшла і тихо пішла, але штрафи, санкції, грошові потоки, збурені небувалою активністю чиновників, будуть ще довго розходитись організаціями і установами, як кола по воді.

Начальник обласного управління охорони здоров'я вже пообіцяв, що розбиратиметься з тими лікарями, котрі замість ефективних ліків виписували дорогі та недієві біодобавки, працюючи на інтерес певних фармацевтичних компаній. Звичайно, такої принципової позиції можна було б тільки порадіти. Але будьмо відверті, хто тепер шукатиме рецепти, прово-

дитиме службове розслідування, коли велика акція вже пройшла? Хіба про цю ситуацію не було відомо місяць, рік, десять років тому? Чи мало знайдеться пацієнтів, котрі за цей час хоч раз не зіткнулись із ситуацією, коли вас відправляли саме у конкретну аптеку і тільки за цими ліками, а не за їх дешевшими відповідниками? І хіба хтось колись чув про те, що за подібні дії хоч один лікар був не те що покараний, а хоча б попереджений?

Стратегічні запаси і збитки

Напевно, це є одним із найбільших досягнень епідемічної кампанії. Понад 170 тисяч метрів марлі, десятки тисяч упаковок нешешового «Таміфлю», з якого використали в буквальному розумінні лише кілька десятків — все це є. А що робити далі з цими запасами? Якщо марля не зіпсується, то у будь-яких ліків, навіть дуже дієвих, є свій термін використання. Якщо врахувати, що задля профілактики згаданий препарат не вживається, інші хвороби не лікує, то, щоб якось виправдати його масові закупівлі, потрібно... пережити ще одну епідемію?

До речі, перші натяки про те, що нас накриє ще й друга, а, може, і третя хвиля, вже є. Але поки що доводиться рахувати збитки від першого удару.

Про серйозні збитки уже заговорив місцевий комунальний транспорт та приватні перевізники. Майже місячна перерва серйозно позначилась і на всьому готельно-ресторанному комплексі. Напруження «епідемічних канікул» не витримали і малі підприємці. За кілька днів карантину страйкарі вийшли вимагати відкриття свого ринку. І після зустрічі в міській раді таки отримали цей дозвіл, десятки тисяч торговців вийшли на роботу на всіх міських базарах. Отож епідемія епідемією, а

Чи мало знайдеться пацієнтів, котрі за цей час хоч раз не зіткнулись із ситуацією, коли вас відправляли саме у конкретну аптеку і тільки за цими ліками, а не за їх дешевшими відповідниками? І хіба хтось колись чув про те, що за подібні дії хоч один лікар був не те що покараний, а хоча б попереджений?

сплатами до бюджету, ринковим збором, податковими надходженнями жартувати не варто. Не буде їх — ось тоді настане справді нищівна епідемія кризи та безгрошів'я. Та й із торговцями напередодні виборів жартувати не варто: як-не-як, а це чи не основний електоральний сегмент краю. Тож до нього і вірус повинен бути «лояльнішим».

Цікаво, а чи знає про це сам А/НІНІ? Вчені твердять: більш універсального, хитрого і підступного організму, ніж вірус, в природі годі й шукати. Він може виживати скрізь і завжди. Але, здається, і йому кинуть виклик у здатності до виживання нашими чиновниками та політиками.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У саду під Парижем оселилися іриси Ніни Мірошніченко

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ

Селекцію вважають особливим видом мистецтва і часто порівнюють з творчістю художника. Тільки в селекціонера палітра і фарби зовсім інші — живі. Ці кольори поєднуються між собою в мозаїчний калейдоскоп саме так, як малює в своїй уяві майстер, а далі — справа природи і копіткий відбір. Ім'я Ніни Панасівни Мірошніченко відоме далеко за межами України, адже її вклад в селекцію гладіолусів та ірисів важко переоцінити — понад тисячу культивованих сортів різних барв і відтінків.

Народилася Ніна Панасівна на Київщині — у селі Велика Гута (нині Нова Буда Бородянського району). Нелегким було дитинство — дуже рано загинув батько на фронті Першої світової. Мама одна виховувала й оберігала доньку в роки примусової колективізації, голодомо-

ру. Найкращим дарунком, для неї була книга, що втамовувала жагу знань. До Великої Вітчизняної війни Мірошніченко навчалася в аграрному технікумі (нині «Немішаєвський агротехнічний коледж»). Потім працювала агрономом-рільником. Пов'язавши долю з військовим, кочувала по гарнізонах, виховувала двох синів. Та куди б не закинула її доля, завжди оточувала себе квітами.

Певний час вони з чоловіком проживали в Ужгороді. Молода жінка завжди з'являлася з квіткою в руках або в косах, часом навіть свій одяг ними прикрашала. За таку любов місцеві жителі прозвали її «блонд вірак», що в перекладі з мадярської означає «жінка, що божеволіє від квітів».

Як відомо, Закарпаття — багатонаціональний край, тож Ніна Панасівна досить швидко опанувала декілька мов: вільно розмовляла мадярською, розуміла румунську, читала художню літературу чеською. До того ж пані Ніна була великою майстринею. На стінах її квартири досі висять вишиті нею ще в молоді роки картини. До речі, весь одяг у нашої героїні завжди був прикрашений мереживом, односельці називали її «чипкеш Нина» (Мереживна Ніна). Пізніше вона створила чимало складчато-гофрованих, ніби мереживних, сортів гладіолусів. Російські селекціонери на її честь назвали свої найкращі сорти: В. Беляков — «Кружевная Нина», А. Громо — «Мисс Гладиолус», латвійський оригінатор А. Вериньш — «Мисс Нина»...

У Житомирі родині пощастило оселитися в 1956 році. Садина, що колись була солдатською пральнею, являла собою справжню пустку. Минуло небагато

часу — і, на подив усім сусідам, подвір'я Мірошніченків забуло пишною квітковою оазою.

А відомою в СРСР Н. Мірошніченко стала наприкінці 60-х років, коли в газеті «Известия» надрукували про неї статтю. Відтоді вона отримувала щодня десь по 150 листів. Не обійшлося без курйозів. Одного разу до її будинку завітав працівник житомирського обкому партії і сказав, що Ніна Панасівна повинна надіслати цибулини своїх сортів гладіолусів у Вільнюс. Волелюбна жінка подумки відповіла: «А зараз! Чому це я повинна надсилати?». Через деякий час її знову нагадали, додавши, що це прохання В. Щербицького. Вислала Мірошніченко тоді свої гладіолуси. А в 1971 році у Вільнюсі під час конференції з вирощування лілій Ніна Панасівна запитала в організаторів, назвавши прізвище любителя гладіолусів, хто він такий? Виявилось — голова КДБ Литви...

Для того, щоб займатися селекційною роботою, треба мати колекцію найкращих сортів вітчизняної та зарубіжної селекції. Одного разу замовила пані Ніна в одній англійській фірмі новинки, але де було на той час знайти іноземну валюту. От і написала Ніна Панасівна президенту тієї фірми лист із запитанням: «Чи любить містер Міло гриби?». Скоро отримала відповідь: «Звичайно, ми, англійці, любимо цей продукт, вирощуємо їх навіть у теплицях». Тоді вислала Ніна Панасівна посилку із сушеними білими грибами, які сама збирала, у Лондон. А через місяць отримала найновіші сорти американської та європейської селекції.

Понад 50 років створювала Ніна Панасівна дивовижні гладіолуси. І не тільки. Це її серію з дев'яти сортів лілей, названих іменами космонавтів, відзначе-

но у щорічнику Англійського лілейного товариства. Це їй вдалося вивести групу напівтрубчастих лілей. Чималі успіхи у Н. Мірошніченко і в царині ірисів — створено близько двох сотень сортів цих дивовижних квітів (з них 46 зареєстровано в Америці). У 2003 році Ніна Панасівна, варто зазначити, — єдина з усіх селекціонерів СНД, удостоєна медалі за сорт «Бронзове сторіччя». До речі, цей сорт має стрілку до 19 пуп'янків.

А бенефісом її діяльності стала перемога на Міжнародному конкурсі ірисів FRANCIS, що відбувся в Парижі у травні 2007 року. Її ірис «Солов'їна ніч» визнали найкращим серед ста з двадцяти країн, що брали участь у цьому конкурсі. А дипломантці — 93-й рік! Як з'ясувалося, всі дані про селекціонерів були зашифровані — ні країна, ні ім'я автора до останньої миті не були відомі журі. Коли дізналися, кажуть, аплодували стоячи. І тепер в саду під Парижем навечно оселилися іриси Ніни Мірошніченко з Житомира.

А йшла вона до цього довгі десятиліття. За багаторічну творчу працю селекціонер отримала 213 дипломів, 9 атестатів ВДНГ, 50 грамот, 5 медалей.

— Жити варто так, щоб кожен день приносив щось нове й цікаве. Пам'ятаймо, що не так багато часу нам відведено, щоб лишити свій слід на землі, — вчила нас Ніна Панасівна. Вона мріяла вивести небачений у світі супергофрований темно-блакитний гладіолус. Не встигла. На 95-му році Ніна Мірошніченко покинула нас...

Владислава ПАТОКА,

селекціонер,
кандидат біологічних наук.

Немішаєве
Бородянського району
Київської області.

Фото з альбому автора.

купувала яблука у нових торговців, але все повторювалося знову...

Чи не нагадує вам ця казка наші вибори президента й депутатів? Перед якими на нас надігають рожеві окуляри, дають солодку цукерку, кажуть компліменти. А ми найчастіше обираємо тих, у кого ця цукерка солодша. Невже ми так ніколи й не навчимося відрізняти кисле від солодкого й дивитися на світ без рожевих окулярів?

Дмитро СТРУЧКОВ.

Чернігів.

Світ без рожевих окулярів

КАЗКА ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Одна господарка завжди купувала на базарі великі червоні яблука. Вони здавалися їй найсмачнішими і найсолодшими. А коли приносила покупки додому, вона розчаровувалася: фрукти перетворювалися на зелені й кислі...

А причина в тому, що, йдучи на базар, господарка надягала великі рожеві окуляри й клала в рот м'ятну жувальну гумку. Обманюючи свій зір рожевими окулярами, а смак — жуйкою, господарка постійно купувала не ті яблука, які хотіла.

Не розуміючи причини таких неочікуваних перетворень, вона у всьому звинувачувала продавців і щоразу

У них у гостях я почувалася дитиною

ОСОБИСТОСТІ

Буває, що через дрібні неприємності люди опускають руки і втрачають віру в завтрашній день. Я ж розповім про жінок, які для мене стали прикладом оптимізму й мужності. Любов Вайнер (на знімку ліворуч) і Наталю Зайц (праворуч) об'єднали любов до життя, наполегливість і доброта. У важкі моменти вони часто давали поради одна одній і стали найближчими подругами.

А познайомилися Люба й Наталя, коли були зовсім маленькими дівчатками, у Харківському науково-дослідному інституті ортопедії й протезування.

Через рік зустрілися в Цюрупинському дитячому будинку. Після закінчення школи, дівчата разом вступили у швейне училище, де навчилися гарно шити одяг. І це було тільки початком успіхів! Далі Люба вивчилася на бібліотекаря, а Наталя — на бухгалтеря.

У кожної з них є хобі: Люба із задоволенням кермує машиною й чудово вишиває гладдю, а Наталя любить готувати вишукані страви. Вони вміють цінувати добро й радіти кожному дню.

Увагу й турботу подруг я відчула на собі: у них у гостях почувалася маленькою дитиною. Мене пригощали ласощами власного приготування, ми годинами розмовляли про особисте, а коли я їхала, мені на пам'ять подарували гарну вишиту серветку.

Я помітила, що на життя ці жінки дивляться по-особливому — вони сильніше відчу-

вають яскравість фарб, у них багатша уява, чистіша душа. Вони живуть із вірою, що кожна людина може бути щасливою і не втомлюється повторювати, що світ тримається на добрі.

Вікторія ЧЕРНЯВСЬКА.

Луганськ.

Фото з домашніх альбомів.

НАМ ПРО НАС

«Голос України» об'єднує людей

Я, постійний читач «Голосу України», дуже дякую усім співробітникам редакції за добросовісну працю. Це — справді демократична газета, яка об'єднує людей. У ній кожен громадянин може висловити свою думку, біль і радість. Як на мене, то видання розраховане на широке коло читачів.

Часто переглядаю й інші видання, але дуже мало таких, що пишуть правду. В більшості читаю про олігархів, які обманюють або багато обіцяють. Особливо часто наштовхуюся на таку інформацію перед виборами. Коли новообрані приходять до влади, то, замість обіцяних благ, починають обкрадати свій народ. Ось приклад: чесні громадяни довгі роки працювали на державу і накопили певні заощадження, та вони зникли, ніби їх проковтнув якийсь ненажер. Натомість — невеличка група громадян стали багатіями. Мимоволі постає запитання, де вони узяти ті кошти?..

Йосип НОДЖАК.

Щирець
Пустомитівського району
Львівської області.

П'ЯТИЙ МІКРОФОН

Щоб села розвивалися

Не так давно президентом було оголошено рік села. А що за цей час змінилося? Нічого!

Мене надзвичайно турбує те, що в Україні зникають села. Тому пропоную обирати депутатів не старше 60 років і не від кількості населення, а від областей — від кожної, скажімо, по десять. По закінченні їхньої каденції квартири надавати не в столиці, а в селах. Направляти у ті, де немає шкіл, медичних закладів, транспортних розв'язок. Тоді і тільки тоді у нашій країні щось зміниться на краще. За п'ять — десять років у селах буде все, навіть газ.

Інше питання, скільки за таких умов буде бажаючих на прохідні місяці?..

Іван СЛИЧКО.

Білозерка
Херсонської області.

Тренер збірної України з хокею, білоруський фахівець Михайло Захаров, котрого нещодавно призначили ще й керманичем олімпійської команди Білорусі, має намір проявити себе відразу на трьох фронтах: в обох збірних і в клубі «Юність» (Мінськ).

Турнірна хроніка

Біатлон. Кубок націй. Жінки. Перші перегони. 1. Швеція — 410; 2. **Україна** — 409; 3. Росія — 395; 4. Німеччина — 381; 5. Білорусь — 359; 6. Франція — 355; 7. Словенія — 335; 8. Китай — 331; 9. Італія — 312; 10. Фінляндія — 299.

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Екстраліга. 2 грудня. «Хімволокно» (Могильов) — «Сокіл» (Київ). 1:5 (0:1, 1:1, 0:3). «Динамо-Юніорс» (Рига) — «Шахтар» (Солігорськ). 0:5 (0:3, 0:2, 0:0). «Брест» — «Шинник» (Бобруйськ). 5:1 (2:0, 1:0, 2:1). «Вітебськ» — «Хімік-СКА» (Новополоцьк). 4:1 (3:0, 1:0, 0:1). «Металургс» (Лієпая) — «Керамін» (Мінськ). 3:7 (1:2, 2:1, 0:4). «Німан» (Гродно) — «Металург» (Жлобин). 6:2 (3:0, 2:0, 1:2). «Юність» (Мінськ) — «Гомель». 3:1 (0:0, 1:0, 2:1).

«Юність» — 73 очка, «Сокіл» — 66, «Шахтар» — 64, «Гомель» — 60, «Хімволокно», «Керамін» — по 54, «Німан» — 51, «Металург» — 47, «Вітебськ» — 38, «Брест» — 27, «Металургс» — 26, «Хімік-СКА» — 25, «Шинник» — 23, «Динамо-Юніорс» — 19.

Баскетбол. Кубок Суперліги. 2 грудня. **Група Б.** «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг) — «Будівельник» (Київ). 48:68 (16:14, 15:18, 8:22, 9:14). «Будівельник» — 12 очок (6 матчів), «Миколаїв» — 11 (7), «Одеса», «Кривбасбаскет» — по 9 (6), «Дніпро» (Дніпропетровськ) — 8 (6), «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ) — 5 (5).

Футбол. Чемпіонат Іспанії. «Херес» — «Барселона». 0:2. Голи: Анрі, 47, Ібрагімович, 90+3. «Барселона»: Вальдес, Дані Алвеш, Маркес, Чигринський, Максвелл, Туре, Кейта, Гаві, Педріто (Мессі, 55), Боян (Ібрагімович, 67), Анрі (Іньєста, 83).

Ліга Європи УЄФА. 5-й тур. 2 грудня.

Група А. «Тімішоара» (Румунія) — «Аякс» (Нідерланди). 1:2. «Андерлехт» (Бельгія) — «Динамо» (Хорватія, Загреб). 0:1. «Аякс» — 11, «Андерлехт» — 8, «Динамо» — 6, «Тімішоара» — 2.

Група В. «Валенсія» (Іспанія) — «Ліль» (Франція). 3:1. «Славія» (Чехія) — «Дженоа» (Італія). 0:0. «Валенсія» — 9, «Ліль», «Дженоа» — по 7, «Славія» — 3.

Група С. «Селтик» (Шотландія) — «Хапоель» (Ізраїль, Тель-Авів). 2:0. «Гамбург» (Німеччина) — «Рapid» (Австрія, Відень). 2:0. «Гамбург» — 10, «Хапоель» — 9, «Рapid» — 5, «Селтик» — 4.

Група G. «Зальцбург» (Австрія) — «Лацио» (Італія). 2:1. «Левський» (Болгарія) — «Вільярреал» (Іспанія). 0:2. «Зальцбург» — 15 очок, «Вільярреал» — 9, «Лацио» — 6, «Левський» — 0.

Група Н. «Шериф» (Молдова) — «Стяуа» (Румунія). 1:1. «Твенте» (Нідерланди) — «Фенербахче» (Туреччина). 0:1. «Фенербахче» — 12, «Твенте» — 7, «Шериф» — 5, «Стяуа» — 3.

Група І. БАТЕ (Білорусь) — «Бенфіка» (Португалія). 1:2. АЕК (Греція) — «Евертон» (Англія). 0:1. «Бенфіка» — 12, «Евертон» — 9, БАТЕ, АЕК — по 4.

Є де гартуватися

Рівненщина. У місті Корці напередодні святкування 70-річчя утворення Рівненської області урочисто відкрито дитячо-юнацьку спортивну школу, яку очолив суддя міжнародної категорії, тренер збірної України з кіокушин-карате Олександр Добровольський.

На реконструкцію колишнього кінотеатру, який останніми роками не використовувався, під ДЮСШ із районного бюджету виділено 828 тисяч гривень. Такі витрати, на думку голови Корецької районної ради Аліни Коваленко, виправдані — діти гартуватимуть своє здоров'я, а не будуть віддані впливу вулиці.

У шести відділеннях та двадцяти шести навчальних групах ДЮСШ навчатиметься 512 дітей за спеціалізацією: футбол, волейбол, кіокушин-карате, пауерліфтинг, настільний теніс, вільна боротьба.

Олександра ЮРКОВА.

ФОТОФАКТ

До Євро-2012 в аеропорту «Бориспіль» нині реалізуються сім проектів з будівництва терміналів, перонів та об'єктів інфраструктури. Про це на зустрічі з журналістами Болгарії, Хорватії, Росії, Німеччини та Угорщини розповів секретар робочої групи з підготовки аеропорту до чемпіонату Кирило Астахов. Перон S уже готовий. Нині зводиться перон F. Він має з'єднати дві вже наявні злітні смуги і збільшити кількість місць для парковки літаків. По завершенні його будівництва всі об'єкти аеродрому об'єднаються в єдиний комплекс. Отже, термінал F, котрий має розвантажити діючий термінал B, побудують до квітня—травня наступного року.

Фото Вадима ГРИГІ (Укрінформ).

Турнір і чотирнадцятий, і перший

У Києві, в приміщенні спортивного залу Національного університету фізичного виховання і спорту, відбулися традиційні змагання зі спортивного танцю «Kyiv Open» — 2009. Їх організували Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту України, головне управління з фізкультури і спорту КМДА, Всесвітня рада танцю, Асоціація спортивного танцю України і клуб спортивного танцю «Супаданс».

Чотирнадцяті за ліком змагання вже традиційно продемонстрували зростаючу майстерність українців у цьому чудовому виді спорту, який синтезує красу і грацію, елегантність і витримку, музичальність і силу. До того ж на паркеті й на трибунах панувала щира, радісна обстановка. «Яка у вас тепла публіка!» — сказала після турніру переможниця змагань серед дорослих з латиноамериканської програми москвичка Катерина Ваганова. А її думка цікава, бо нова партнерка нашого найіменитішого танцюриста, заслуженого майстра спорту Дмитра Влоха, багаторазового чемпіона світу і Європи в різних версіях, який здобував ці титули років п'ятнадцять із Ольгою Урумовою, нині дебютувала з ним у Києві. Ольга ж тепер виступає за Італію в парі з чемпіоном світу де Філіппо.

Дебют Дмитра й Катерини (їй 21 рік, йому 26, їх тренує заслужений тренер України Святослав Влох) відбувся на великому турнірі в Одесі, де вони виграли. Потім пара стала чемпіоном світу в Китаї. І от в останні дні листопада — знайомство з киянами. Переконлива

перемога в латиноамериканській програмі довела, що чотири місяці спільного танцювання пройшли плідно: на паркеті вони виглядають гармонійно, демонструють високу техніку і музичальність. Це й не дивно, бо й Катя — чотириразова чемпіонка Італії (певний час танцювала за ту країну), віце-чемпіонка світу, а в Москві працює «Школа Катерини Ваганової».

На нинішніх змаганнях у цій віковій категорії в латиноамериканській програмі серед сорока п'яти пар поруч із переможцями на п'єдесталі пошани розташувалися харків'яни Сергій і Дарія Числові (КСТ «Вояж», тренер К. Бобрусь) та кияни Антон Авраменко і Ганна Каплій («Данс-центр», тренери Юрій та Яна Васютяки). У стандартній програмі суддівські оцінки привели на п'єдестал дорослі пари: вихованців Вероніки та Віталія Григоровичів Юрія Прохоренка—Марію Сукач («Айстра», Київ), Ігоря Коб'юка—Наталю Сіяню («Супаданс», Київ, тренер Ігор Соронович) і запорожан Владислава Долю—Олександру Сидорову («Динамо», тренер Руслан Шевченко).

— Та перші—треті місця тут мало відрізнялися, — сказав після завершення турніру, звертаючись до всіх присутніх і вручаючи найкращим дорослим парам особисті призи, народний депутат України Олег Ляшко. Нинішній «Kyiv Open» відбувся за його підтримки.

Цікаво, що й досвідчені арбітри теж висловлювали подібну думку. А прийшли до Києва представники світової суддівської еліти, багаторазові чемпіони світу і своїх країн англійці Аллан Флетчер, Ліндсей Хіллер, італійка Серена Лекка та інші.

«Свято краси і спорту» органічно вписалося в палітру танцювального дійства: навіть початківці знають про необхідність духовного насичення танцю! До речі, італійських суддів Роберто Орру і Стефано Плачіде, котрі вперше приїхали до Києва, приголомшила не так велика кількість дитячих пар, як високий рівень їхнього танцювання.

І якщо чотирнадцятий турнір у Києві, дуже чітко організований Ігорем Сороновичем і Оксаною Бойко, був, мабуть, справді чотирнадцятим «Kyiv Open» для заслуженого тренера України киянки Валентини Федорчук, яка успішно виступила нині в трохи незвичному амплу ведучої, то справжнім дебютом стали ці змагання для її онуки — Насті Лемішко: вона разом із ще вісьмома парами танцювала в категорії «бебі».

Я ж скористалася можливістю взяти блиц-інтерв'ю в народного депутата України Олега Ляшка.

— Чи вважаєте ви спортивний танець рівним у спортивній сім'ї і чи впливає він на соціум?

— Він не просто рівний, а перший серед рівних. І впливає безумовно.

— Чи бували на подібних турнірах, чи прийдете знову?

— Бував і обов'язково, дасть Бог, прийду ще. Одержав величезне задоволення! Значно більше, ніж на засіданнях Верховної Ради.

— Вам доводилося дивитися телепередачі «Танці з зірками», «Танцюю для тебе»? Що вам більше до смаку — вони чи подібні турніри?

— Дивився ці телепередачі. То — шоу, мені більше подобаються спортивні змагання.

— Чи нині серед пар хтось особливо вразив?

— Крім переможців дорослих — краматорці, які, на жаль, не потрапили до фіналу. — Як на вас, чи має спортивний танець увійти до програми Олімпійських ігор?

— Обов'язково! Він стане її окрасою! Спасибі президентові Асоціації спортивного танцю України Святославу Влоху, що він так сумлінно «тягне воза», готуючи наші пари до вершин у спорті. Я вірю, що танець стане олімпійським.

Людмила ВОСКОБОЙНИКОВА, почесний працівник фізичної культури і спорту.

Тренувати відмовився, допомагати згоден

Футбол. Тренер донецького «Шахтаря» **Мірча Луческу (на знімку)** відмовився очолити збірну України. Правда, він зауважив, що офіційно працювати з українською національною командою йому не пропонували.

— Вважаю, у національній збірній повинен бути нейтральний тренер, — сказав на прес-конференції в Донецьку пан Луческу. — Не хотілося б перебувати в диспуті з прихильниками «Шахтаря» чи «Динамо», незалежно від того, хто вони — журналісти, вболівальники чи люди, які мають свою думку. Тренер національної збірної має бути незалежний, щоб працювати спокійно, з великою впевненістю. А оскільки ще до офіційного запрошення вже були всілякі дискусії, опитування і так далі, то я катего-

рично заявляю, що ніякої можливості приймати національну збірну України в мене нема.

Та коли буде потрібна моя допомога в тих чи інших питаннях, я зроблю все можливе і віддам усі свої знання, щоб допомогти успішному виступові збірної України на міжнародній арені. Така моя категорична відповідь. Хотілося б закрити цю тему.

Стосовно моїх зобов'язань, то в мене із «Шахтарем» контракт ще на півтора року. Не хотілося б, щоб повторилася ситуація, коли у мене ще залишався рік контракту і почався тиск, як це було. Тому хочу після закінчення цього сезону визначитися, що буде далі. Будь-якому тренеру складно працюється в останній рік. На ньому лежить уся відповідальність, немає спокою, а кожен говорить тільки про наступного тренера...

Фото з сайту ФК «Шахтар».

**ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗМІНУ ТАРИФІВ
НА ДЕЯКІ ПОСЛУГИ РУХОМОГО (МОБІЛЬНОГО) ЗВ'ЯЗКУ**

Цим ЗАТ «Київстар Дж.Ес.Ем.» (далі – Компанія) інформує, що з 10.12.2009 року змінюються правила користування послугою «Екстра гроші»:

- Розмір додаткових коштів для користування послугами мобільного зв'язку становитиме 10,00 (десять) грн.
- Вартість послуги становитиме 1,00 (одну) грн., з урахуванням ПДВ та збору до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуги без урахування ПДВ.

З 12.12.2009 року змінюються тарифи на деякі послуги рухомого (мобільного) зв'язку:

1. Тариф на передавання текстового повідомлення в межах України для всіх абонентів телекомунікаційної мережі Київстар, за виключенням абонентів, які обслуговуються на умовах тарифних планів «djuice fun» та «djuice fun non-stop», становитиме 0,39 (тридцять дев'ять копійок) грн, з урахуванням ПДВ. Додатково утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуги без урахування ПДВ;
2. Плата за користування послугою «Переказ коштів» для абонентів, які обслуговуються на умовах тарифного плану «Багато розмов» становитиме 2,50 (два гривні п'ятдесят копійок) грн, з урахуванням ПДВ та збору до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуги без урахування ПДВ.
3. Плата за користування послугою «Переказ коштів» для всіх абонентів передплатеного зв'язку Київстар та djuice, за виключенням абонентів, які обслуговуються на умовах тарифних планів «Багато розмов», «Потрійна Перевага», «DJUICE Безлім» та «DJUICE Безлім +Музика», з урахуванням ПДВ і збору до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуги без урахування ПДВ, становитиме:
  - з першої до п'ятої транзакції (включно) протягом календарного місяця – 0,50 грн за одну транзакцію.
  - з шостої транзакції та далі протягом календарного місяця – 1,00 (одна) грн за одну транзакцію.

Більш детальну інформацію можна отримати за телефонами 466, 477 (для дзвінків з номерів мережі «Київстар» - не тарифікується) (044)4662466 (для дзвінків із номерів мереж фіксованого зв'язку чи номерів мереж інших операторів мобільного зв'язку – згідно з діючими тарифами), та на Інтернет-сайті: www.kyivstar.ua

ЗАТ «Київстар Дж.Ес.Ем.»

**Адреса: просп. Червонозоряний, 51,
м. Київ, 03110.**

Ліцензія Державного комітету зв'язку та інформатизації
України № 009503 від 12.04.2001р.

Ухвалою Господарського суду АР Крим (95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург, 29/Річна, 11) від 26 листопада 2009 року по справі № 2-6/1029-2009 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «ПМС-буд» (98612, АР Крим, м. Ялта, вул. Руданського, 23, ЄДРПОУ 32542323).

Ліквідатором боржника призначено Салієва Ібрагіма Енверовича (95023, м. Сімферополь, вул. Туркевича, 13, ліцензія АВ № 158443 від 13.11.2006 р.).

Вимоги кредиторів приймаються за адресою: 95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург, 29/Річна, 11.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 24.11.2009 р. по справі № 18/199/09 товариство з обмеженою відповідальністю «Альтоніка» (54034, м. Миколаїв, вул. Адмірала Макарова, 7, ЄДРПОУ 35889684) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Авер'янову Ольгу Іванівну (ліцензія АВ № 456624 від 30.06.2009 р., адреса для листування: 54000, м. Миколаїв, пр. 6 Круговий, 18).

Постановою господарського суду Одеської області (65058, м. Одеса, пр-кт Шевченка, 29) від 24.11.2009 р. по справі № 7/474-09-5480 визнано банкрутом Приватне підприємство «КОМПЛЕКТ-СЕРВІС і К» (65014, м. Одеса, вул. Карантинна, 21/1, офіс 3; код по ЄДРПОУ — 35697775; р/р 26004321529601 в АБ «Південний» в м. Одеса, МФО 328209) і розпочато його ліквідаційну процедуру. Заяви кредиторів банкрута приймаються господарським судом Одеської області протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Постановою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв БВВ, 3-а), справа № 20/41 6 від 23.11.2009 р., визнано банкрутом - Товариство з обмеженою відповідальністю «Кіровський завод металовиробів», м. Кіровськ Луганської області, вул. Степова, 1 (м. Стаханов Луганської області, вул. Войкова, 1), код 32220592, та відкрита ліквідаційна процедура строком на 12 місяців, тобто до 23.11.2010 р.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Мітіну Галину Віталіївну (94000, м. Стаханов Луганської області, вул. Шалабала, 16/18, ліцензія АВ № 081184 від 10.08.2006 р.).

**ВАТ «КИЇВСЬКИЙ ЗАВОД
БЕЗАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ «РОСИНКА»**
Україна, м. Київ, вул. Єжена Потьє, буд. 6,
код ЄДРПОУ 00382496,
ПОВІДОМЛЯЄ
про скликання чергових Загальних зборів акціонерів ВАТ «Київський завод безалкогольних напоїв «Росинка» (далі – «Товариство»), які відбудуться 19 січня 2010 року за адресою:
Україна, м. Київ, вул. Єжена Потьє, буд. 6.
Рестрація акціонерів для участі у Загальних Зборах триватиме з 11.30 год. до 12.00 год. за місцем проведення чергових Загальних зборів. Початок Загальних зборів - 12.00 год.

Питання порядку денного:
1. Обрання Голови та Секретаря Зборів.
2. Схвалення рішень Наглядової ради Товариства, прийнятих 23.11.2009 р.
3. Відкликання та обрання голови Правління Товариства.
4. Відкликання та обрання членів Правління Товариства.
Пропозиції акціонерів щодо порядку денного можуть бути надіслані на адресу Правління ВАТ «Київський завод безалкогольних напоїв «Росинка». Пропозиції приймаються до 20 грудня 2009 року включно.
Для реєстрації акціонерів повинні мати при собі документ, що посвідчує їх особу, а представники - документ, що посвідчує їх особу і довіреність.
Акціонери можуть ознайомитись з матеріалами та проектами рішень, що будуть розглядатися на чергових Загальних зборах акціонерів за окремим запитом за адресою: Україна, 03680, м. Київ, вул. Єжена Потьє, буд. 6; ВАТ «Київський завод безалкогольних напоїв «Росинка».
Довідки за телефоном: (044) 453-20-84.

Правління ВАТ «КЗБН «Росинка».

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) постановами від 12.11.2009 р. по справам: № № Б18/206-09, Б18/207-09 та Б18/208-09 визнано банкрутами та відкрито ліквідаційні процедури:

- Приватного підприємства «Сантхортг» (код ЄДРПОУ 33056626; місцезнаходження: 08132, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Вишневе, вул. Ломоносова, буд. 34 кім. 16; р/р 26006000.100365 в ВАТ КБ «Глобус», МФО 380526);
- Товариства з обмеженою відповідальністю «Візард СП» (код ЄДРПОУ 33942321; місцезнаходження: 08132, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Вишневе, вул. Промислова, буд. 5-А; р/р 260040367 в Київській філії АБ «Брокбізнесбанк», МФО 300959);
- Приватного підприємства «Майстер» (код ЄДРПОУ 32247284; місцезнаходження: 08161, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Тарасівна, вул. Шевченка, буд. 67, оф. 1; р/р 26003153134 в КРД «Райффайзен Банк Аваль», МФО 380805).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ванжулу Ярослава Володимировича (ліцензія: серія АВ № 158448 від 29.11.2006 р.).

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 12 листопада 2009 року по справі № 18/186/09 визнано банкрутом Ко-мунальне підприємство Грейгівської сільської ради «Струмок» (код ЄДРПОУ 31639264, адреса: 57223, Миколаївська область, Жовтневий район, с. Грейгове, вул. Чапаєва, 80, р/р 26004555800001 в Миколаївське РУ «Приватбанк», МФО 326610) та відкрита ліквідаційна процедура, відповідно до ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Захарченко Ірину Вікторівну (54052, м. Миколаїв, пр. Октябрський, 325/4, кв. 53, тел. (0512) 37-67-83, ліцензія серії АВ № 081053 від 19.05.2006 р.). Кредиторські вимоги приймаються на адресу ліквідатора протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Чернівецької області (58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) від 10.11.2009 р. у справі № 5/192/6 порушено провадження у справі про банкрутство та відкрито процедуру санації в порядку ст.53 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» товариства з обмеженою відповідальністю «Сторожинецька кераміка» (59000, м. Сторожинець, Чернівецької обл., вул. Крейтера, 36; код ЄДРПОУ 34324370; банк. рах. 26001161979 в ЧОД БАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 380805). Керуючим санацією призначено керівника боржника Білецьку Марію Миколаївну, розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Унгу-ряну Доріна Віореловича (ліцензія АВ № 158441 від 29.11.2006 р., адреса: 58032, м. Чернівці, вул. Головна, 204д/5). Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації цього оголошення.

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Ко-мінтерну, 16) постановами від 10.11.2009 р. по справам: № № Б18/200-09 та Б18/201-09 визнано банкрутами та відкрито ліквідаційні процедури:

- Товариства з обмеженою відповідальністю «Термал» (код ЄДРПОУ 31990174; місцезнаходження: 08132, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Вишневе, вул. Ломоносова, буд. 34, кім. 16; р/р 26004108025 в ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 380805);
  - Товариства з обмеженою відповідальністю «Концепт-Міленіум» (код ЄДРПОУ 32529213; місцезнаходження: 08161, Київська обл., Ки-єво-Святошинський р-н, с. Тарасівка, вул. Шевченка, буд. 67, оф. 1; р/р 260000527 в Київській філії АБ «Брокбізнесбанк», МФО 300959).
- Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ванжулу Ярослава Володимировича (ліцензія: серія АВ № 158448 від 29.11.2006 р.).

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 24.11.2009 р. по справі № 18/198/09 товариство з обмеженою відповідальністю «Інтер-Трейд Компані» (54024, м. Миколаїв, вул.6 Круговий, 18, ЄДРПОУ 35356911) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Цюру Павла Сергійовича (ліцензія АВ № 397395 від 19.01.2009 р., Київська область, м. Бровари, вул. Олімпійська, 3, кв. 15, адреса для листування: 54017, м. Миколаїв, вул. Чкалова, 20, офіс 434).

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) 12.11.2009 р. по справі № 18/73 на підставі ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнано Товариство з обмеженою відповідальністю «Нафком-Колос» (код ЄДРПОУ 32334555, 39600, м. Кременчук, вул. Жовтнева, 41/44, кв. 2, р/р 26001590049 в АБ «Полтава-Банк» м. Полтава, МФО 331489) банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Третяка Миколу Анатолійовича (39600, м. Кременчук, проспект 50 років Жовтня, 61/2, кв. 86).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування цього оголошення.

life:) Про зміни в послугі доступу до інтернету в мережі life:)

Компанія "Астеліт", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою life:), повідомляє про зміни у впровадженні послуги доступу до інтернету.

З 11 грудня 2009 року у послугу доступу до інтернету буде внесена наступна зміна: буде встановлено повну одиницю тарифікації послуг WAP (GPRS) та Доступ до Інтернету (GPRS) 20 кілобайт надісланої та отриманої інформації. При неповному використанні повної тарифної одиниці тарифікація здійснюється за повну тарифну одиницю.

У межах додаткових послуг "Інтернет 100 (350, 1000)", "Інтернет 50", "Безлімітний Інтернет" та "Нічний Інтернет" встановити повну тарифну одиницю тарифікації 50 кілобайт надісланої та отриманої інформації. При неповному використанні повної тарифної одиниці тарифікація здійснюється за повну тарифну одиницю.

Детальна інформація про тарифи, умови користування послугами доступу до інтернету на сайті www.lifebox.com.ua, за телефоном 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі life:)) або у пунктах продажу life:).

Ліцензія НКРЗ АБ №222733 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А"

Сьогодні в Україні хмарно, без істотних опадів, уночі та вранці місцями тумани. Вітер переважно південно-східний, 5—12 м/с, на півдні місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі від 2 морозу до 2 тепла, вдень 1—6 тепла.

ГОСПОДИНИ
НА ЗАМІТКУ

І диванчик —
як новенький!

Зовнішній вигляд наших м'яких меблів багато в чому залежить від стану оббивки. Звичайно, якщо вона зовсім стара, її варто замінити. Але якщо диванна оббивка не така вже й давня, то за нею необхідно правильно доглядати.

Хоча продавець м'яких меблів дуже часто й стверджують, що будь-які змінні чохла (до речі, автомобільних оббивок це теж стосується) можна сміливо прати за 60 градусів — не вірте. Краще прати в «ручному режимі», де температура води — 30 градусів.

Тканина має сама добре висохнути. Не сушіть її за допомогою праски чи фена.

Пилососити диван корисно, але не часто. Як правило, будь-яка оббивка має ворсисту поверхню. Ось цей ворс і буде постійно витягуватися разом з пиллом. А якщо у вас ще й суперпотужний пилосос, то він згодом може зовсім деформувати наповнення дивана чи крісла.

Намагайтеся не дуже часто використовувати мийні засоби. Що б про них не говорила реклама, пам'ятайте, що це — хімія.

Якщо на м'яких меблях з'явилися плями, намагайтеся до кожної «знайти підхід».

Пляма від вина (особливо — червоного) чудово виводиться за допомогою солі. Посипте й залишіть на годину-дві (поки вона повністю не вбере рідину). Коли тканина на дивані висохне, сіль можете видалити за допомогою пилососа. Якщо на дивані утворилася кавова пляма, обробіть ділянку шматком мила, протріть вологою ганчіркою й дайте висохнути. У такий само спосіб можна видалити й пляму від пива.

Плями крові можна змити холодною водою.

Жувальна гумка легко видаляється ацетоном (до речі, не тільки з оббивки, а й з одягу), а от для плям від шоколаду приготуйте мильний розчин із теплою водою й змийте забруднення.

Ірина ВОЛОШКА.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Поради збирала
Оксана КАЛУГІНА
(oksana@golos.com.ua).

Щоб побачити китиці гліцинії

КЛУМБА

Кілька днів тому, повертаючись додому, побачила на зупинці дівчину з кущиками довгих зелених прутиків. Поцікавилася. Виявилось, що це паростки гліцинії — вістерії китайської. Власниця ліан зрозуміла мою пристрасть до квітів. Вона досить швидко пояснила весь процес їхнього вирощування.

Ділюся своїми пізнаннями, тому що дуже хочу, щоб блакитнувато-фіолетові квіти, які звисають китицями довжиною до 30 сантиметрів, прикрашали стіни вашого дачного будинку або альтанки, а, можливо, і балкона міської квартири.

Гліцинія китайська була завезена з Північно-Східного Китаю в Північну Америку в 1816 році. Але тільки більш ніж через 90 років гліцинію стали акліматизувати у Микитському ботанічному саду. Очевидно, тому гліцинія китайська найбільше поширена на Південному березі Криму. Цю ліану можна побачити на крутих кримських схилах, де, піднімаючись угору й обвиваючи великі камені, вона зміцнює ґрунт від сповзання. Щоб побачити вістерію китайську, зовсім не обов'язково їхати в Ялту, Одесу або Асканію-Нову, де її дуже багато. Досить з'їздити в Білу Церкву, у парк Олександрія, або розвести у себе на дачі.

Щоб у березні-квітні бачити у своїй кімнаті китиці гліцинії, її паросток посадить у поживний, глинясто-дерновий ґрунт. Великий вазон (діжку) ставте там, де багато світла й тепла.

Гліцинію використовують і в культурі бонсай. Але для цього треба сформувати невелике деревце. Встановіть поруч із діжкою метрову опору й, щоб стовбур рослини ріс прямим, через кожні 5—7 днів підв'язуйте його до стовпа стрічкою з тканини. Стежте, щоб стрічка не стягувала стовбур, тому що він починає рости швидше. Бічні пагони видаляйте — треба щоб усі сили рослина використовувала на зміцнення кореневої системи. Коли ліана досягне метра, відщипніть верхівку рослини, залишіть три гарних паростки, які зможуть кущитися.

У перші три роки росту ретельно робіть обрізку, бічні паростки видаляйте. У четвертий рік росту треба замінити опору на міцнішу, бо паростки вже створюють кучеряву верхівку. Щоб зберігати форму крони, потрібно влітку верхівку підрізати. Своє шестиріччя гліцинія «зустріне» великим ростом (3—3,6 м) і відмінною шириною (3—4,5 м).

Коли гліцинія в діжці перецвіте, її переносять у відкритий ґрунт, один раз на тиждень підгодовують рідким добривом, а на зиму переносять у льох (підвал), щоб

вона не змерзла. З весни починається її нове життя.

Ганна КРАСИНЬСКА.
Фото з сайту <http://en.academic.ru>.

Буряки поліпшують самопочуття й зміцнюють нервову систему

КОМОРА ВІТАМІНІВ

Знайомі нам буряки є цінними й доступними ліками. Як же вживати цей овоч правильно? Лікарі-ендокринологи рекомендують відварювати буряки у шкірці, не зрізуючи корінців, щоб вони були смачнішими і краще збереглися вітаміни. Готують буряки без додавання солі в закритому кришкою посуді близько години. При варінні буряки варто закладати в окріп.

Лікар-дієтолог Сергій Глушенко розповів, що буряки багаті на вітаміни групи В, вуглеводи, білки й амінокислоти, містять солі заліза, марганцю, калію, кальцію, кобальту. В них багато вітаміну U, що застосовується в комплексній терапії для лікування виразкової хвороби шлунка й дванадцятипалої кишки. У буряках у великій кількості виявлена речовина бетаїн, яка сприяє засвоєнню білків з їжі й нормалізує функцію печінки. Буряки сприятливо впливають на слизові шлунка й кишечника, стимулюють процеси їхньої регенерації.

Цей овоч нормалізує обмін речовин, позитивно впливає на кровотворення — речовини, що містяться в буряках, беруть участь в утворенні еритроцитів. Буряки поліпшують самопочуття й зміцнюють нервову систему.

Для лікування найчастіше використовують буряковий сік.

Лікарі Київської Русі призначали його для зупинки кровотеч, зниження кров'яного тиску (навіпіл з медом). Кашку із сирих коренеплодів прикладали до виразок, використовували для зняття зубного болю, а сік варених буряків капали в ніс при нежитті.

Сік буряків вважається чудовими ліками й у наші дні. Його п'ють при авітамінозах, анемії, серцево-судинних захворюваннях і розладах шлунка за 15—20 хвилин до їжі.

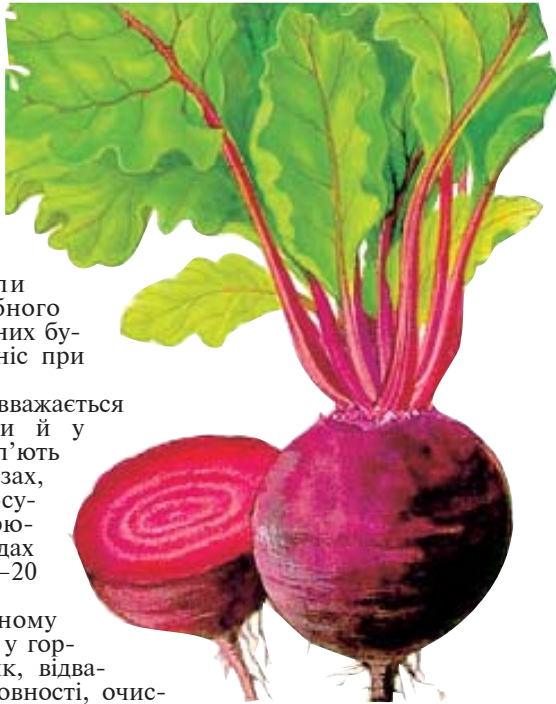
При сильному кашлі або болях у горлі помийте буряк, відваріть його до готовності, очис-

тять, натріть, віджміть через марлю. Отриманий сік розділіть на три рівні частини, полощіть горло тричі на день до їжі.

З'їдені натще 50—100 г варених буряків, заправлених олією, допоможуть при запорах.

Зупинити при порізі кров допоможе прикладений до рани ватний тампон, змочений у буряковому соку.

Альжбетта ГРАЖИНОВСЬКА.

З ВЛАСНОГО
ДОСВІДУ

Невибагливий
і корисний
ялівець

Житель гірського села Велика Уголька Тячівського району, що на Закарпатті, Федір Негря поділився своїм рецептом боротьби з грипом. Цей мудрий чоловік уже давно цікавиться рослинами, які мають цілющі властивості й ростуть у долинах річок або ж на гірських схилах Карпат. Зокрема, ялівцем. Він добре прижився у цього газди прямо на городі і рясно плодоносить. Федір зриває його ягоди з короткими гілочками, підсушує, але щоб не підгоряли. Коли сушаться, виділяють чудовий аромат з антибактеріальними речовинами, що вбивають віруси грипу й інших хвороб.

Можна робити й інгаляції з плодів рослини. Звичайно, вчені-медики могли б і розширити застосування цього дива природи. Та досить і того, про що знає верховинець з Карпат. До того ж рослина ця невибаглива, але красива й ніжна і її можна розводити по всій території України. Отже, можемо з радістю для ока поєднувати приємне з корисним.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мера-Поліграф», 02660 м. Київ, вул. Алма-Атинська, 2/1, тел. (044) 451-86-70 Зам 15724.

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

